

EXCEDENT NATURAL PE JUDEȚE

IN ANUL 1930

(EXCEDENT NATURAL PAR DISTRICTS POUR L'ANNÉE 1930)

Legendă

1 Boly	21 Tulcea
2 Bory	22 Bacău
3 Mehedinți	23 Galați
4 Râmnicul	24 Botoșani
5 Vâlcea	25 Covurlui
6 Argeș	26 Dorohoi
7 Brăila	27 Fălciu
8 Buzău	28 Iași
9 Dâmbovița	29 Vaslui
10 Ialomița	30 Prahova
11 Ilfov	31 Puzosia
12 Muscel	32 Roman
13 Olt	33 Târgu Jiu
14 Prahova	34 Vâlcea
15 R. Sărat	
16 Teleorman	
17 Vlașca	
18 Călărași	
19 Constanța	
20 Durostor	

35 Bălți
36 Cahul
37 Crișana
38 Harghita
39 Hunedoara
40 Iași
41 Orhei
42 Soroca
43 Tighina
44 Cernăuți
45 Rădăuți
46 Suceava
47 Suceava
48 C. Lung
49 Alba
50 Bihor
51 Cluj
52 Cluj
53 Cluj
54 Hunedoara

55 Mureș
56 Năsăud
57 Odorhei
58 Sălaj
59 Sibiu
60 Someș
61 Târnava Mare
62 Târnava Mică
63 Trei Scaune
64 Turda
65 Caraș
66 Săușeni
67 Timiș
68 Arad
69 Bihor
70 Maramureș
71 Satu Mare

EXCEDENTUL NATURAL DE POPULAȚIE ÎN ANUL 1930

(LA 1.000 LOCUITORI)

Maximum în jud. Fălciu	27.9‰
Minimum în jud. Timiș-Torontal	2.9‰
Media întregii țări	15.6‰

Ianuarie							Februarie							Martie						
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D
..	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	..	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14	7	8	9	10	11	12	13
11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21	14	15	16	17	18	19	20
18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28	21	22	23	24	25	26	27
25	26	27	28	29	30	31	28	29	30	31
..
Aprilie							Mai							Iunie						
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D
..	1	2	3	1	1	2	3	4	5
4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11	12	
11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18	19	
18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25	26	
25	26	27	28	29	30	..	23	24	25	26	27	28	27	28	29	30	
..	30	31	
Iulie							August							Septembrie						
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D
..	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11
11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18
18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25
25	26	27	28	29	30	31	29	30	31	26	27	28	29	30
..
Octombrie							Noembrie							Decembrie						
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D
..	1	2	..	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4
3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13	5	6	7	8	9	10	11
10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20	12	13	14	15	16	17	18
17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27	19	20	21	22	23	24	25
24	25	26	27	28	29	30	28	29	30	26	27	28	29	30	31	..
31

Conform art. 18 din Statutul Funcționarilor Publici, sărbătorile legale pentru serviciile publice sunt următoarele:

- Ianuarie 1 Sf. Vasile
6 Botezul Domnului
7 Sft. Ioan Botezătorul
24 Unirea Principatelor.
- Februarie 2 Întâmpinarea Domnului.
- Martie 25 Buna Vestire.
- Aprilie 23 Sft. Gheorghe.
29 Vinerea Mare.
30 Sâmbăta Mare.
- Mai 1, 2, 3 Paștele.
10 Proclamarea Independenței.
21 Sfții Constantin și Elena.
- Iunie 8 Urcarea pe tron a M.S.R. Carol II.
9 Înălțarea Domnului.
20 Sft. Treime.
29 Sft. Petru și Pavel.
- August 15 Adormirea Maicii Domnului.
- Septembrie 8 Nașterea Maicii Domnului.
14 Înălțarea Sf. Cruci.
- Octombrie 26 Sft. Dumitru.
- Noembrie 8 Sft. Mihail și Gavril.
- Decembrie 6 Sft. Nicolae.
24 Ajunul Crăciunului.
25 Nașterea Domnului (Crăciun)
26 Crăciunul, ziua II-a
27 » » III-a

In zilele notate cu litere mai negre, fiind sărbătoare, serviciul este suspendat.

CĂTRE OFICIILE DE STARE CIVILĂ!

IN ZIUA DE 3 A FIECĂREI LUNI, NU PĂRĂȘIȚI BIROUL FĂRĂ A DETAȘA BULETINELE LUNII PRECEDENTE ȘI A LE ÎNAINȚA PREFECTURILOR DE JUDEȚE

31
1270

563.

MEMENTO DEMOGRAFIC

62.406.

1 9 3 2

EDITURA OFICIULUI DEMOGRAFIC
BUCUREȘTI, 1 - STR. BREZOIANU, 25

CSI-5126

CUPRINS

Cuvânt introductiv	3
Cele 10 cauze de deces mai frecvente în România, pe anul 1930	4
Mișcarea populației României în 1930	4

PARTEA ÎNTÂIA: MEMENTO PENTRU CORPUL SANITAR 5

Circulara Nr. 45.063 către medici	5
I. Colaborarea corpului sanitar la statistica mișcării populației	5
II. Considerații asupra statisticii cauzelor de moarte în România.	10
III. Nomenclatura internațională a cauzelor de deces.	13

PARTEA DOUA: MEMENTO PENTRU REFERENȚII STATISTICI 19

I. Memento pentru referenții statistici	19
II. Supliment la Memento	23

PARTEA TREIA: MEMENTO PENTRU OFICIILE DE STARE CIVILĂ 27

Important!	27
Către oficiile de stare civilă din țară	27
Instrucțiuni generale	28

Cum se completează buletinele statistice:

A) Buletinul de naștere	30
B) » » moarte	32
C) » » căsătorie	33
D) » » despărțenie	34

Instrucțiuni pentru înaintarea buletinelor statistice 34

PARTEA PATRA: ANEXE 37

I. Extras din legea sanitară și de ocrotire din 14 Iulie 1930	37
II. Extras din legea privitoare la actele stării civile.	37
III. Extras din regulamentul legii privitoare la actele stării civile.	39
IV. Act de verificarea morții (formular Nr. 74).	42
V. Buletin de moarte (model).	43
VI. Listă de profesii	44
VII. Proces-verbal (form. Nr. 136)	48
VIII. Populația județelor	49
IX. » pe provincii istorice	50
X. » orașelor pe provincii istorice	50

MEMENTO PENTRU CORPUL SANITAR

CUVÂNT INTRODUCTIV

Rostul acestui Memento demografic este de a pune la îndemâna tuturor organelor sanitare și celor ce au atribuțiuni active în statistica mișcării populației, un îndreptar comod și manijabil, pe care oricine să-l poată păstră cu sine în orice moment.

Oficiul Demografic, care a redactat și răspândit această broșură, speră ca ea să contribuie a deșteptă interesul și înțelegerea tuturor colaboratorilor din cele mai depărtate colțuri ale țării, pentru problemele mari și vitale ce sunt legate de statistica demografică.

Sunt abia câteva decenii de când la noi în țară nici nu se putea pune problema cunoașterii științifice a chestiunilor în legătură cu populația, când nu se putea vorbi nici despre Recensământ și nici despre Demografie, când se credea că aceste probleme nu au nici o legătură cu organizația socială și administrativă, fiind considerate un lux pentru țări de mică întindere ca a noastră.

Datorită acestui mod de a vedea, a existat în trecutul apropiat puțința ca oficiile de stare civilă să se schimbe ca număr și ca delimitare dela o zi la alta și a fost posibil ca legile administrative să modifice dela an la an configurația județelor și comunelor, făcând imposibilă orice lucrare statistică serioasă.

Din fericire, acestei mentalități străină de spiritul vremii actuale și care făcuse ca țara noastră să fie scoasă din rândul acelor organizate statisticește, începe să-i ia locul o înțelegere mai precisă a intereselor mari de Stat pe cari le servește și le ușurează o bună organizare statistică.

Pentru a servi aceste interese și pentru a răspândi cât mai departe dragostea pentru fenomenele multiple ce se petrec în alambicul mișcării neîncetate a populației noastre, Oficiul Demografic Central editează această călăuză, închinând-o tuturor celor cu cari colaborează zilnic pentru o mai bună cunoaștere a problemelor neamului nostru.

Dr. S. Manuila

CELE 10 CAUZE DE DECES MAI
FRECVENTE IN ROMÂNIA, PE ANUL 1930

Nr. de ordine	Cauzele de deces	Proportii la 100.000 loc.
1.	Debilitate congenitală	390.1
2.	Pneumonie	239.2
3.	Tuberculoză (toate formele)	170.7
4.	Gastroenterită	135.5
5.	Boli infecțioase	75.2
6.	Boli cardiace	62.3
7.	Cancer	34.2
8.	Accidente	34.1
9.	Nefrite	30.4
10.	Bronșite cronice	29.9

MIȘCAREA POPULAȚIEI ROMÂNIEI
IN 1930

	Cifre absolute	Proportii la 1.000 locuitori
Căsătoriți	333,648	18.4
Născuți vii	625,341	35.0
Morți (fără născuți-morți)	346,714	19.4
Morți sub 1 an	109,955	17.6 (la o sută născuți-vii)

MEMENTO PENTRU CORPUL SANITAR

Nr. 45063/1931

I

*Domnule Medic,*COLABORAREA CORPULUI SANITAR
LA STATISTICA MIȘCĂRII
POPULAȚIEI *)

Serviciul Statisticii Demografice din acest Minister, reorganizat pe baze noi cu concursul Fundației Rockefeller, este obligat să dea o cât mai mare atențiune statisticii cauzelor de moarte în România.

Cunoașteți cât de insuficientă a fost până astăzi înregistrarea deceselor la noi și cât de serioase motive de ordin statistic și medico-sanitar justifică dorința noastră ca această problemă să nu rămână în competența organelor de stare civilă, ci să intre în preocupările zilnice ale medicilor sanitari.

În vederea acestui scop, avem onoare a vă trimite mai jos, instrucțiunile de detaliu și nomenclatura internațională a cauzelor de deces, adoptată de Serviciul Demografic, rugându-vă să binevoiți a dispune să fie transmisă medicilor de circumscripții rurale și urbane din acel județ, împreună cu ordinul d-voastră asupra aplicării acestor dispozițiuni.

Ministru,

(ss) Dr. I. CANTACUZINO

1. **Inscrierea, înregistrarea și verificarea cauzelor de moarte.** Inscrierea și înregistrarea statistică a cauzelor de moarte este una din chestiunile cele mai importante pentru un Stat bine organizat, pe această statistică bazându-se întreaga organizație sanitară și socială a unui popor. Pentru a se ajunge și în țara noastră la o mai bună înregistrare a acestor cauze de deces, s'au dat la începutul anului 1931 instrucțiuni detaliate Oficiilor de Stare Civilă și Medicilor oficiali. Ministerul a constatat cu plăcere că, datorită acestor instrucțiuni cum și colaborării dintre organele Oficiilor de Stare civilă cu cele Sanitare, s'a produs o simțitoare ameliorare a înscrierilor cauzelor de moarte.

Dispozițiile legilor în ființă sunt categorice în privința obligațiunii medicilor de a stabili cauza morții. Astfel: **Art. 74 și 99 din Legea Sanitară din 14 Iulie 1930** arată la punctul g) « obligația medicului de a asigura verificarea deceselor și nașterilor » (Anexa I, pg. 37); iar **Regulamentul**

*) Cele cuprinse în acest capitol au fost aduse la cunoștința corpului sanitar prin Ord. Nr. 7711 din 1932 al d-lui Ministru al sănătății, Prof. Dr. I. Cantacuzino.

Legii Actelor de Stare Civilă (1928) la art. 157 spune: «Incetarea din viață va fi adusă de îndată la cunoștința Medicului Circ. și, în lipsa lui, agentului sanitar al Circ., dacă aceștia au reședința în comuna în care a avut loc decesul. Acești funcționari sunt îndatorați a se transporta de îndată acolo unde se află cadavrul, pentru a verifica moartea și a liberă certificatul de verificarea morții». Art. 162 cere ca declarația de moarte să se facă prezentându-se certificatul de verificarea morții și «dacă acest certificat nu poate fi adus, fie din cauză că reședința medicului sau agentului nu e în localitate, fie că aceștia lipsesc, Ofițerul Stării Civile se va transporta la locul unde e cadavrul spre a verifica moartea. **Înainte de verificare, actul nu va fi înscris în registre**». Iar art. 168 spune că pentru morții în spital ori alte instituții «declarația va fi întovărașită de certificatul de verificarea morții eliberat de medicul Instituției» (Anexa III, pg. 39).

Din textele de legi mai sus citate, rezultă așa dar obligația precisă pentru organele sanitare și de stare civilă de a asigura verificarea cauzelor de moarte. Acolo unde verificarea decesului se poate face de către agent sanitar și medic, acesta este ținut a eliberă certificatul conform alăturatului formular Nr. 74 (Anexa IV, pg. 42). Când aceste organe sanitare nu pot face această verificare, Ofițerul Stării Civile este obligat a o face, rămânând ca pe baza constatărilor sale la fața locului, Medicul Oficial să stabilească diagnoza morții.

Prin colaborarea strânsă între organele sanitare și ale Oficiilor de Stare Civilă, se poate asigura astfel verificarea și viza medicală, a tuturor buletinelor de decese întâmplare în cursul unei luni.

Rezultă deci că începând cu anul 1932, fiecare buletin de deces să poarte diagnosticul și iscălitura medicului oficial respectiv; iar pe dosul buletinului ce se înaintează la Minister urmând a se lipi originalul sau copia actului de verificare a morții, semnat de medic.

2. Înregistrarea și prelucrarea individuală. La oficiile de stare civilă, se face o înregistrare individuală a fenomenelor principale de mișcare a populației. Ca rezultat al înregistrărilor individuale, se înaintează o copie fidelă a buletinelor privitoare la toate cazurile de nașteri, morți, căsătorii și divorțuri Oficiului Demografic, de Statistică Sanitară și de Ocrotire din Minister. Aceste buletine sunt prelucrate individual, grație instalațiilor de mașini de care dispunem prin bunăvoința Fundațiunii Rockefeller și puse la dispoziția unui personal specializat în astfel de lucrări.

3. Simplificarea și perfecționarea statisticii sanitare. Prin trecerea la Ministerul Sănătății a acestui serviciu central de statistică a populației, avem posibilitatea de a simplifica și perfecționa în mare măsură și statistica sanitară propriu zisă, indispensabilă acestui Minister. S'a luat în studiu simplificarea imprimatelor de statistică sanitară spre a se elimina din ele toate datele ce se pot obține pe calea oficiilor de stare civilă. De asemenea, acele date cari nu au importanță sanitară deosebită sau nu pot fi prelucrate statisticește.

Din studiul de până aci se vede clar că această operațiune va însemna o economie considerabilă de timp și muncă pentru personalul sanitar din țară. Serviciile sanitare nu trebuie să fie stingerite din cauza lipsei de informațiuni statistice. Deaceia, începând cu anul acesta, vom publica, într'un buletin lunar, datele privitoare la statistica demografică și sanitară.

Prin urmare, Ministerul simplifică mecanismul statisticilor sanitare, şi în acelaş timp, pune la dispoziţia corpului sanitar informaţiuni statistice utile, expuse metodic şi tipărite la interval de timp apropiat de data înregistrării acestor fenomene. La rândul său, Ministerul Sănătăţii face apel la personalul său sanitar, să intre în contact cu oficiile de stare civilă din întreaga ţară, şi să păstreze o legătură de sinceră colaborare cu aceste oficii, interesându-se atât de fenomenele de mişcare a populaţiei în sine cât şi de înregistrarea exactă şi la timp a acestei mişcări, revizuire şi semnând cu ocazia inspecţiilor, buletinele statistice, ce urmează să se înainteze acestui Minister, la începutul fiecărei luni.

4. Importanţa înregistrării fenomenelor demografice pentru sănătatea publică. Trei puncte principale interesează, cu deosebire, în mod direct, sănătatea publică:

a) Serviciile sanitare de circumscripţie trebuie să aibe informaţiuni prompte asupra înregistrării naşterilor, spre a putea acţiona în domeniul combaterii mortalităţii infantile.

b) Medicii sanitari sunt cu insistenţă rugaţi să controleze de aproape înregistrarea exactă a născuţilor morţi. Art. 61 din lege şi art. 69 din regulamentul privitor la actele stării civile prevăd, că un copil născut mort — dacă are forma unei fiinţe omeneşti — trebuie declarat la oficiul stării civile în 24 ore dela naştere. Copilul născut viu, dar mort înainte de a se face declaraţia, va fi înscris atât în registrul de născuţi vii, cât şi în cel de morţi. Declararea noului născut este obligatorie în trei zile dela naştere.

c) Pe data de 1 Ianuarie 1932 s'au modificat buletinele de morţi, introducându-se întrebarea privitoare la cauza morţii într'un careu special,

vizibil. Această întrebare trebuie completată, ca regulă generală, de medici, aceştia fiind obligaţi să înscrie personal şi pe răspundere proprie, cauza care a provocat moartea.

5. Verificarea personală a cauzelor de moarte. Sub nici un motiv nu poate fi înaintat un buletin de moarte dintr'o localitate în care medicul îşi are reşedinţa, fără ca buletinul de moarte să fie dat pe baza verificării personale, pe răspunderea proprie a medicului de circumscripţie rezident, obligat să stabilească personal cauza morţii. Buletinele de moarte din toate localităţile de reşedinţă ale medicilor de circumscripţie, formează obiectul unui studiu special al oficiului demografic, cauza morţii prelucrându-se separat pentru comunele de reşedinţă precum şi pentru comunele pentru care medicii sanitari îşi iau obligaţiunea formală de a stabili personal cauza morţii.

Nu încapă îndoială că, în viitor, prin această metodă, vom avea pentru o însemnată parte a populaţiei rurale a ţării şi pentru populaţia urbană întreagă o statistică ireproşabilă a cauzelor de moarte, comparabilă cu statisticile similare ale oricărei alte ţări civilizate din lume.

Medicii primari şi medicii de circumscripţie pot face orice propunere pe care ar crede-o nimerită pentru perfecţionarea metodei de stabilire a cauzei de moarte.

6. Impărţirea pe zone. Stabilirea exactă a cauzei morţii este pentru moment, cu neputinţă de obţinut pentru întreaga ţară. Dar este posibil a împărţi toată ţara în două zone: 1. Zona urbană şi rurală, reşedinţă de medici de circumscripţie, unde medicii vor stabili cauza morţii personal, furnizând informaţiuni de valoare ştiinţifică indubitabilă, şi 2. zona rurală a comunelor nereşedinţe de medici oficiali, unde certifi-

care a cauzei morții se face tot de medic, dar nu întotdeauna pe bază de constatări personale, ci, cele mai adeseori, prin mijloace indirecte. Certificarea cauzei morții în aceste din urmă localități, va fi susceptibilă de îmbunătățiri permanente. Recomandăm cu căldură d-lor medici primari de județe, ca să convingă pe d-nii medici de circumscripție, să adauge cât mai numeroase localități la zona primă, în care certificarea se face de medic.

7. Stabilirea cauzei morții pe zone. La Minister, întreaga statistică a mortalității va fi prelucrată în aceste două grupuri distincte. În grupul prim se centralizează și se prelucrează decesele întâmplare la reședința medicilor sanitari sau în localitățile din imediata apropiere, deci cazurile din zona 1. În aceste localități, cauza morții trebuie să fie **stabilită** personal de un medic. Dacă decedatul a fost în tratamentul medical al unui medic, familia decedatului va produce o dovadă scrisă dela medicul curant atestând cauza morții. Medicul sanitar, în acest caz, va păstra aceste dovezi și le va predă oficiului de stare civilă, după ce a completat personal în buletin cauza morții, semnând pentru autenticitate. Dacă nu există dovadă scrisă dela alt medic, medicul oficial va examina personal mortul, spre a stabili cauza decesului.

În localitățile în care medicul nu se poate deplasa cu ușurință (zona 2-a), se va proceda astfel: Agenții sanitari, necroscopii sau notarii vor înainta medicului oficial buletinele însoțite de relațiuni verbale. Se va da toată atențiunea cazului, spre a putea stabili cu suficientă aproximație cauza morții.

8. Publicațiuni statistice. Pentru viitor, Oficiul Demografic va trimite Oficiilor Sanitare câte un exemplar din toate publicațiunile statistice ale

Ministerului, spre a le ține în curent cu mersul lucrărilor acestui oficiu, organizat cu însemnate sacrificii de către Minister cu colaborarea activă a Fundațiunii Rockefeller.

9. Propaganda. În scopul de a câștiga pe medicii sanitari la noua organizare și implicit, la problemele de statistică demografică ce se impun, Serviciul Statistic îi invită cu căldură a-i vizită biourourile și mașinismul modern cu care e înzestrat, ori de câte ori se vor afla în trecere prin Capitală. De îndată ce noul sistem de lucru va fi bine pus la punct, medicii sanitari vor primi, în chip regulat, toate publicațiunile statistice ale Oficiului Demografic, publicațiuni ce vor putea fi cu folos utilizate în toate studiile de interes sanitar local.

10. Caracterul confidențial al datelor. Se va atrage serioasa atențiune a organelor, cari vor avea acces la Buletine, că acestea sunt documente personale secrete, și nu publice. Numai **Registrela de Stare civilă** sunt publice. Îndeosebi, cauza morții se va păstra în cel mai strict secret. Cei ce vor divulga astfel de elemente, vor fi pedepsiți conform legii.

11. Redactarea științifică a diagnozei. Diagnoza cauzei de moarte va fi redactată în termeni științifici și preciși și din ea trebuie să reiasă cauza etiologică a decesului și nu simptome sau complicațiuni ale bolii. De exemplu: nu **hemiplegie** sau **paralizie** ci cauza producătoare: **hemoragie cerebrală**, **embolie cerebrală**, etc. Diagnozele trebuie să poată fi încadrate în titlaturile prevăzute de clasificăția Bertillon, ce se trimite medicilor în copie.

Dacă pe buletinul de deces se află deja înscrisă o denumire populară, se va completa în paranteză cu corespondentul științific al cauzei morții, deoarece denumirile populare ce variază

cu fiecare regiune și localitate, sunt intraductibile la Serviciul Central.

Se va avea în vedere că buletinul dela mijloc e buletinul statistic care merge la Serviciul Demografic și deci, acesta trebuie corectat și vizat.

Viza medicului trebuie făcută numai la rubrica specială: «cauza morții». Este oprit deci a se viză pe dosul buletinului sau în oricare alt loc.

12. Determinarea mai de-aproape a diagnozei.

Se va avea în vedere interesul mare pentru statistica medicală, ca diagnozele să fie precise și uniforme, evitându-se termenii ce pot da loc la diferite interpretări și îndoială. Se vor evita, de exemplu, termeni nepreciși ca: **abces, atrofie, insuficiență cardiacă, congestie, eclampsie, toxemie, paralizie**, termeni ce nu se pot clasifica din lipsa detaliului etiologic.

Se vor corecta diagnoze greșite, restabilindu-se sensul adevărat între două noțiuni ce se pot confunda. Nu se va lăsa deci: **dizenterie** când e vorba de fapt de **diaree, variolă** în loc de **varicelă, tifos** în loc de **febră tifoidă, difterie** în loc de **angină simplă, tetanos** în loc de simple **convulsii infantile** sau **trismus** ori **tetanie**. Se va anula diagnoza atât de frecventă de **tuberculoză** la bătrânii simplii emfizematoși sau bronchitici, păstrând această denumire pentru adevărații tuberculoși. Se va arăta totdeauna localizarea organică principală la tuberculoși și la canceroși.

În cazurile de complicațiuni ale bolilor epidemice și infecțioase, se va trece în orice caz și maladia etiologică, de exemplu: **broncho-pneumonie** după **rugeolă, nefrită** după **scarlatină, meningită simplă** sau **cerebro-spinală epidemică, tuberculoasă** sau de orice altă natură, etc. Se va preciza deasemenea dacă o **nefrită** a fost acută sau cronică, dacă **ciroza** e atrofică sau hipertrofică, precum și localizarea ei organică,

natura unei **anemii**, modalitatea de producere a unei **asfixii**, etc.

Se va preciza totdeauna în cazuri de **septemie** sau oricare alte boli la femeile adulte dacă au fost sau nu **puerperale**, și anume dacă e după **avort** sau **facere**; se va evita a se înscrie diagnoza **eclampsie**, neînsoțită de aceleași detalii.

La copii morți sub un an se vor cerceta și înregistră cazurile de **naștere prematură** precum și cele de **malfațiuni congenitale** sau **maladii ale primei copilării**, separându-se astfel aceste cazuri din rubrica prea vagă a **debilității congenitale** în care s'au înglobat până astăzi. Nu se poate admite în nici un caz diagnoza **debilitate congenitală** decât la copii sub un an și nici aceea a **senilității** decât peste 65 ani, la morții de alte vârste trebuind a se cerceta adevăratul motiv al decesului.

La **sinucideri** și **omucideri** se va arăta precis modalitatea actului și instrumentului ce l-a produs; la **plăgile** care au produs decesul se va arăta dacă sunt **accidentale**, produse prin **violență**, mușcătură de **animale** etc.; deasemenea la **accidente** se va face specificarea felului cum s'a produs, precum și dacă e sau nu **accident de muncă industrială**; la **intoxicații** și **otrăviri** se va arăta dacă e accidentală, criminală sau sinucidere, cum și substanța prin care s'ar fi produs; în cazurile de deces **operatoriu**, se va arăta maladia care a necesitat operația.

13. **Corespondența și importanța ei.** În cursul anului 1932, Serviciul Demografic va fi obligat a ține legătură prin corespondență cu medicii primari de județe și orașe în toate cazurile de diagnoze neclare sau lipsite de bază științifică. Se va da toată atențiunea acestei corespondențe, fiindcă pe baza experienței ce va rezultă din această corespondență se va proceda la **extinderea și perfecționarea statisticii sanitare a țării.**

II

CONSIDERAȚII ASUPRA STATISTICII CAUZELOR DE MOARTE ÎN ROMÂNIA *)

Pentru toți acei cari au studiat diferite probleme de ordin sanitar, social sau de pură patologie, sunt bine cunoscute lipsurile mari și deprimante pe care le-au vădit până astăzi statisticile alcătuite în țara noastră. Printre aceste statistici, nici una nu este mai importantă și mai bogată în consecințe, ca aceea a cauzelor de moarte.

O bună sau măcar o satisfăcătoare statistică a deceselor pe cauze, ar arunca o nouă lumină într'o serie de probleme încă atât de nebuloase, ca: mortalitatea infantilă, maladiile sociale, întreaga patologie rurală și urbană specifice nouă; ar mai preciza deasemeni caracteristicile de vârstă, sex, de cantitate și calitate nosografică, pentru fiecare maladie din nomenclatura internațională.

Vom detalia mai jos câteva din constatările făcute asupra modului de înregistrare uzitat până în prezent, sesizând tot odată pe colegii sanitari din țară asupra importanței problemei în ansamblul ei.

Se știe că buletinele de moarte, în special în comunele rurale, se întocmesc de către funcționarii administrativi. Rubrica numită «cauza morții» a fost completată până aci tot de ei și foarte rare ori diagnosticul a fost corectat și iscălit de către medicul respectiv. Diagnozele adoptate erau de obicei numiri populare sau parodii de nume științifice, ce devin periculoase în mâna unor nepregătiți.

Rezultatele atâtor falsuri, greșeli și inadvertențe de ordin științific, atunci când se centralizează pe județe și țară, au dat statistici ce păcătuiesc nu numai într'o singură direcție.

Câteva exemple ne vor edifica mai bine:

Cam 75% din decesele copiilor mici, cad în rubrica vagă a «debilității congenitale», denumire sub care se trec însă uneori și vârste imposibile, ca: 5, 10, chiar... 90 ani! Cea mai principală din cauzele de mortalitate infantilă este astfel făcută improprie oricărei analize, din cauza excesului sau a lipsei de discernământ în utilizare.

Tot cam același procent, de 75% din decesele survenite peste 50 ani, sunt trecute sub denumirea de «senilitate», denumire ce scutește de orice aprofundare a diagnozei și pe care o întâlnim uneori și pentru... copiii sugari.

Tuberculoza e un termen ce servește în multe județe pentru a eticheta majoritatea morților cari au tușit în viață, lucru ce explică numărul lor mare și înregistrarea uneori massivă, la vârste neverosimile: 76 ani, 80 ani, 92 ani.

Sunt rare oficiile de stare civilă la cari se pot găsi menționate localizările organice ale maladii, toate cazurile — aproape — fiind înregistrate «tuberculoză», fără nici o altă specificare.

Pelagra e înregistrată pretutindeni în chip nereal, lipsind complet în județele cunoscute ca fiind pelagroase.

*) Dr. C. Gheorghiu, «Revista de Higienă socială» din August 1931

Sifilisul aproape nici nu figurează, în afară de rari cazuri de sifilis la copiii mici, bănuși numai după tratamentul făcut de mamă.

Maladiile epidemice se înregistrează cu lipsuri considerabile. Se pot vedeà, în aceeaș lună în care sunt raportate doar 2—3 cazuri de scarlatină sau difterie, în aceeaș comună, zeci de morți de etate 5—10 ani cu diagnoze « debilitate » sau « gripă »; comunele din provinciile alipite dau denumiri cu totul intraductibile sau termeni îndoelnici, ca de exemplu: « variola » la zeci de decese succesive de scarlatină, ori « variola » (pojar), « variolă (difterie) ».

Tot lipsa de precizie a acestei nomenclaturi semi-populare, face să se înregistreze în unele județe epidemii de tetanos la noui-născuți cari ar speria pe orice statistician străin, dacă aceste cifre ar fi publicate; iar în alte județe majoritatea copiilor mor din cauza « convulsiilor ».

În ce privește restul cauzelor de moarte, diversitatea denumirilor este fără limită, variind dela județ la județ și din sat în sat. Sute de buletine prin cuvântul vag « apoplexie » vor să traducă orice stare congestivă a oricăruia din organele decedatului; alte sute de decese însumează numiri ca: « boală de apă », « sângereare », « nădușeală », « umflătură », « năduf », « trăznet », etc., termeni cari, prin nota lor de ridicol, fac ca buletinul de deces, act oficial și serios, să devie o parodie greu de luat în considerare.

Spre a nu fi bănuși de exagerări, dăm aci o culegere succintă din astfel de diagnoze pe anul 1930, culegere ce ne scutește de orice comentariu mai amplu.

* * *

Starea în care se prezintă statistica deceselor, așa cum ea rezultă din cele de mai sus, e de

sigur cauza principală pentru care studierea la noi a fenomenelor patologice de masă și a cauzelor marelui mortalități sunt dificile. Este locul astăzi, în momentul când serviciul statisticii demografice se reorganizează pe baze științifice, să se încerce și o perfecționare a înregistrării cauzelor de moarte. Toți colegii medici sanitarilor vor fi de acord că diagnoza deceselor nu trebuie să mai constituie o atribuțiune administrativă. Este profund nedrept, ca o parte din ridicolul atâtor etichete neștiințifice și rizibile, să se răsfrângă asupra medicilor sanitarilor; e deasemenea dăunător prestigiului sanitar, ca această atribuțiune de control, într'un domeniu de strictă competență medicală, să mai fie lăsată pe seama nemedicilor.

Cred că se poate obține o schimbare apreciabilă a actualei stări de lucruri, prin verificarea diagnozelor fiecărui buletin de deces. Această verificare, făcută pe bază de informațiuni personale, va avea avantajul de a nu lăsa să scape denumiri barbare și inutilizabile serviciului de centralizare.

Apelul ce adresăm tuturor colegilor sanitarilor din țară, de a supraveghea înscrierea corectă și științifică a deceselor, ar putea avea drept rezultat publicațiuni statistice lunare, exacte și ar ușura mult în viitor sarcina atâtor cercetători bine intenționați, decepționați astăzi de starea de carență a statisticilor noastre medicale.

CAUZE DE MOARTE INACCEPTABILE

extrase din buletinele de decese ale anului 1930

Arterio-scleroză (6 ani), jud. Argeș.

Insuficiență mitralică, jud. Argeș.

Poceană, jud. Argeș.

Cord al inimii, jud. Argeș.

Debilitate congestională (22 zile), j. Constanța.
 Tuberculoză pulmonară (96 ani), j. Durostor.
 Hemoragie internă la fese, jud. Iași.
 Scarlatină negrită, jud. Botoșani.
 Tumoarea lotului stâng, creer mic, jud. Bacău.
 Târpie (34 ani, femeie), jud. Gorj.
 Răceală din natură (1 lună), jud. Gorj.
 Neurastenie (6 zile), jud. Gorj.
 Intoxicarea nervilor la creer (9 ani), jud. Bălți.
 Bronșită cronică cu confuziune pulmonară,
 jud. Roman.
 Una bubă la gât, jud. Roman.
 Epuizarea sistemului nervos, jud. Vâlcea.
 Debilitate congenitală (16 ani), jud. Vâlcea.
 Pneumonie congenitală (5 ani), jud. Buzău.
 Nefrită fizică (53 ani), jud. Ilfov.
 Apă la intestine (6 ani), jud. Muscel.
 Naștere congenitală (1 lună), jud. Muscel.
 Boală cronică acută (53 ani), jud. Satu-Mare.
 Cauza unei cărțițe subsuoară (1 ½ an), jud.
 Vâlcea.
 Debilitate congenitală dublă, jud. Ialomița.
 Naștere prea matură, jud. Ialomița.
 Insuficiență cardinală și venală, jud. Maramureș
 Tifos de creeri (10 luni), jud. Sibiu.
 Babă (70 ani), jud. Sibiu.
 Debilitate genitală (1 zi), jud. Timiș.
 Febră puerperală (6 ani), jud. Turda.
 Lehuză (4 zile, băiat), jud. Turda, com. Unirea.
 Lărgime de plămâni, jud. Turda.
 Congelație criminală, jud. Sălaj.
 Tuberculoză genitală generalizată, jud. Arad.
 Naștere forțată, jud. Arad.
 Gută de inimă, jud. Arad.
 Sinucidere necompletă prin strangulare, jud.
 Cluj.
 Debilitate externă, jud. Cluj.
 Pneumonie bacilară intestinală, jud. Tutova.

Slăbiciune generală la ventricol (65 ani),
 jud. Brașov.
 Intoxicație cu un corp de sticlă în trahee
 (2 ani), jud. Ialomița.
 Pneumonie osoasă, jud. Mehedinți.
 Gripă cronică (52 ani), jud. Mehedinți.
 Concluzie intestinală, jud. Muscel.
 Omor din amor (24 ani), jud. Bihor.
 Apă în cap (9 luni), jud. Hunedoara.
 Rugeolă specifică hereditară (10 zile), jud. Olt.
 Congestie stomacală, jud. Olt.
 Febră puerperală fără infecție, jud. Olt.
 Tatarca (12 ani), jud. Cernăuți.
 Boală englezească (2 ani), jud. Suceava.
 Albumină luminoasă (35 ani), jud. Lăpușna.
 Gastrologie (6 ani), jud. Lăpușna.
 Artrită (Guttă) 3 zile, jud. Tighina.
 Antrax natural (61 ani), jud. Alba.
 Stahia bătrâneții (75 ani), jud. Alba.
 Cancer stomacal (2 luni), jud. Ciuc.
 Debilitate conjugală (5 zile), jud. Ciuc.
 Intercolită (55 ani), jud. Prahova.
 Scrupuloză (3 ani), jud. Ilfov.
 Încăerarea intestinelor, jud. Câmpulung.
 Guturai la stomac (2 ani), jud. Rădăuți.
 Otrăvirea sângelui din cauza perineului, jud.
 Cernăuți.
 Senilitate congenitală (71 ani), jud. Orhei.
 Mort de paratrăznet, jud. Soroca.
 Mort de tuse inclusivă, jud. Soroca.
 Mort de pneumonie pulmonară, jud. Soroca.
 A fost putred pe dedesubt, jud. Soroca.
 I-a mers pântecetele, jud. Sălaj.
 Anterită gastrică, jud. Dolj.

III

NOMENCLATURA INTERNAȚIONALĂ A CAUZELOR DE DECES

întrebuințată la Serviciul statisticii
demografice pentru anul 1932

I. Boli infecțioase și parazitare

1. Febră tifoidă (tifus abdominal, lingoare).
2. Febre paratifoide.
3. Tifus exantematic.
4. Febră recurentă.
5. Febră ondulantă (de Malta).
6. Variolă.
7. Rugeolă (pojar, morbilli),
8. Scarlatină.
9. Tuse convulsivă (tuse măgărească, pertusis).
10. Difterie.
11. Gripă sau influență.
12. Holeră.
13. Disenterie microbiană.
14. Pestă (ciumă).
15. Erizipel (brâncă).
16. Paralizie infantilă.
17. Encefalită letargică epidemică.
18. Meningită cerebro-spinală epidemică.
19. Morvă (farcin, răpciugă).
20. Pustula malignă (cărbune, dalac, bubă neagră).
21. Turbare.

22. Tetanos.
23. Tuberculoza aparatului respirator.
24. » meningelui și sist. nervos centr.
25. » intestinelor și peritoneului.
26. » coloanei vertebrale.
27. » osteo-articulară.
28. » pielei și țesut. celular sub-cutan.
29. » sist. limfatic.
30. » apar. genito-urinar.
31. » altor localizări.
32. » diseminată.
33. Lepră.
34. Sifilis:
 - a) congenital,
 - b) câștigat.
35. Gonococie și alte boli venerice.
36. Septicemie nepuerperală.
37. Febră galbenă.
38. Paludism (malarie):
 - a) febră paludică,
 - b) cașxieie paludică.
39. Alte boli datorite protozoarelor parazite.
40. Anchilostomiază.
41. Chist hidatic.
42. Alte boli datorite helminților.
43. Micoze.
44. Alte boli infecțioase sau parazitare.
 - a) Varicelă;
 - b) Oreion.
 - c) alte.

II. Cancer și alte tumori

45. Cancer și alte tumori maligne ale cavității bucale și faringelui.
46. Cancer și alte tumori maligne ale tubului digestiv și peritoneului.
47. Cancer și alte tumori maligne ale aparatului respirator.

48. Cancer și alte tumori maligne ale uterului.
49. Cancer și alte tumori maligne ale altor organe genitale la femeie.
50. Cancer și alte tumori maligne ale sânilor.
51. Cancer și alte tumori maligne ale organelor genito-urinare la bărbat.
52. Cancer și alte tumori maligne ale pielei
53. Cancer și alte tumori maligne ale altor organe.
54. Tumori nemaligne:
 - a) organe genitale la femeie.
 - b) alte organe.
55. Tumori nespecificate:
 - a) organe genitale la femeie.
 - b) alte organe.

III. Boli generale

56. Reumatism articular acut febril.
57. Reumatism cronic.
58. Gută (podagră).
59. Diabet zaharat.
60. Scorbut.
61. Beriberi.
62. Pelagră:
 - a) faza eruptivă,
 - b) « gastro-intestinală,
 - c) « turburărilor nervoase,
 - d) « cașectică.
63. Rahitism.
64. Osteomalacie.
65. Bolile corpului pituitar (hipofiză).
66. Bolile glandelor tiroide:
 - a) gușa simplă,
 - b) » exoftalmică,
 - c) mixedem și cretinism,
 - d) tetanie,
 - e) altele.
67. Bolile timusului.

68. Boala lui Addison.
69. Alte boli generale.

IV. Boli ale sângelui și organelor hematopoietice

70. Stări hemoragice:
 - a) purpura primitivă,
 - b) hemofilie.
71. Anemii:
 - a) anemie pernicioasă progresivă,
 - b) alte anemii nespecifice.
72. Leucemie și aleucemie.
73. Boli ale splinei.
74. Alte boli ale sângelui și ale organelor hematopoietice.

V. Intoxicații cronice

75. Alcoolism:
 - a) acut,
 - b) cronic.
76. Intoxicații cronice prin alte substanțe organice:
 - a) profesionale,
 - b) neprofesionale.
77. Intoxicații cronice prin substanțe minerale:
 - a) profesionale,
 - b) neprofesionale.

VI. Bolile sistemului nervos și sensorial

78. Encefalită (neepidemică, netraumatică).
79. Meningită simplă.
80. Ataxie locomotrice (tabes dorsalis).
81. Alte boli ale măduvei dorsale.
82. Hemoragie cerebrală, embolie sau tromboză (cu sau fără paralizie).
83. Paralizie generală progresivă.
84. Demență precoce și alte psihoze.
85. Epilepsie esențială.
86. Convulsii la copiii sub 5 ani.

- 87. Alte boli ale sistemului nervos.
- 88. Bolile organului văzului.
- 89. Bolile urechii și mastoidei.

VII. Bolile aparatului circulator

- 90. Pericardită.
- 91. Endocardită acută.
- 92. » cronică.
- 93. Miocardite.
- 94. Bolile art. coronare și angină pectorală.
- 95. Alte boli cardiace.
- 96. Aneurisme arteriale.
- 97. Arterioscleroză.
- 98. Gangrenă.
- 99. Alte boli arteriale.
- 100. Boli ale venelor: flebite, varice, hemoroizi, etc.
- 101. Bolile sist. limfatic, limfangite.
- 102. Anomalii ale presiunii sanghine.
- 103. Alte boli ale aparatului circulator.

VIII. Bolile aparatului respirator

- 104. Boli ale foselor nazale și anexelor.
- 105. » ale laringelui.
- 106. Bronșite:
 - a) acută,
 - b) cronică,
 - c) nespecificată.
- 107. Bronho-pneumonie.
- 108. Pneumonie lobară.
- 109. Pneumonie nespecificată.
- 110. Pleurezie.
- 111. Congestie, edem, embolie, infarct, tromboză pulmonară.
- 112. Astm.
- 113. Emfizem pulmonar.
- 114. Alte boli ale aparatului respirator.

IX. Bolile aparatului digestiv

- 115. Bolile cavității bucale și anexelor.
- 116. » esofagului.
- 117. Ulcer gastric și duodenal.
- 118. Alte boli gastrice (fără cancer).
- 119. Diaree și enterită sub 2 ani.
- 120. » » » peste 2 ani:
 - a) Diaree, enterită,
 - b) ulcerăție intestinală.
- 121. Apendicită.
- 122. Hernie, obstrucție intestinală.
- 123. Alte boli ale intestinului.
- 124. Ciroza ficatului:
 - a) alcoolică,
 - b) nedeterminată.
- 125. Alte boli ale ficatului.
- 126. Calculi biliari.
- 127. Alte boli ale veziculei și căilor biliare.
- 128. Boli ale pancreasului.
- 129. Peritonită fără cauză indicată.

X. Bolile aparatului urinar și genital

- 130. Nefrită acută.
- 131. » cronică.
- 132. » nespecificată.
- 133. Alte boli ale rinichiului, basinet. și ureterelor.
- 134. Calculi renali și vezicali.
- 135. Boli ale vezicii.
- 136. » » uretrei.
- 137. » » prostatei.
- 138. » » organelor genitale la bărbat (nevenerice).
- 139. Boli ale organelor genitale la femeie (nevenerice).
 - a) ovar și anexe,
 - b) uter,

- c) mamelă,
- d) alte.

XI. Boli puerperale

- 140. Avort cu condiții septice.
- 141. » fără condiții septice (inclusiv hemoragie).
- 142. Gestație ectopică.
- 143. Alte accidente ale sarcinei (fără hemoragie).
- 144. Hemoragie puerperală:
 - a) placentă previa,
 - b) alte hemoragii.
- 145. Septicemie și infecții puerperale.
- 146. Albuminurie și eclampsie.
- 147. Alte forme de toxemie de sarcină.
- 148. Flegmație, embolie, și moarte subită puerperală.
- 149. Alte accidente ale facerei.
- 150. Alte boli ale stării puerperale.

XII. Boli de piele și țesut celular

- 151. Furuncul.
- 152. Flegmon, abces cald.
- 153. Alte boli ale pielii și anexelor.

XIII. Bolile sistemului de locomoțiune

- 154. Osteomielită infecțioasă acută.
- 155. Alte boli ale oaselor (fără tbc).
- 156. Bolile articulațiilor și altor organe de locomoțiune.

XIV. Vicii de conformație congenitală

- 157. Vicii de conformație:
 - a) Hidrocefalie,
 - b) Spina bifida și meningocel,
 - c) Malformații ale inimii,
 - d) Monstruoziități,
 - e) Alte.

XV. Bolile primei copilării

- 158. Debilitate congenitală (sub 1 an).
- 159. Naștere prematură (sub 1 an).
- 160. Consecințele nașterii (cu sau fără intervenții operatorii).
- 161. Alte boli speciale primei copilării.

XVI. Senilitate

- 162. Senilitate (peste 65 ani).

XVII. Morți violente sau accidentale

- 163. Sinucidere prin ingestie și absorbție de lichide sau solide.
- 164. Sinucidere prin gaze toxice.
- 165. » » strangulare și spânzurare.
- 166. » » înec.
- 167. » » armă de foc.
- 168. » » instrumente.
- 169. » » aruncare dela înălțime.
- 170. » » strivire.
- 171. » » alte feluri.
- 172. Pruncucidere (sub 1 an).
 - a) îndată după naștere,
 - b) altele sub 1 an.
- 173. Omucidere prin armă de foc.
- 174. » » instrumente tăioase și înțepătoare.
- 175. Omucidere în alte feluri.
- 176. Mușcăături de animale veninoase.
- 177. Otrăviri cu alimente.
- 178. Absorbție accidentală de gaze toxice.
- 179. Alte absorbții accidentale acute.
- 180. Accidente la incendii.
- 181. Arsuri accidentale.
- 182. Asfixie mecanică accidentală.
- 183. Inec accidental.
- 184. Traumatism accidental cu arme de foc.

185. Traumatism accidental cu instrumente tăioase și ascuțite, etc.
186. Traumatism accidental prin cădere, strivire, etc.
187. Cataclism.
188. Moarte violentă provocată de animale.
189. Foame sau sete.
190. Congelație (frig).
191. Insolație (căldură).
192. Trăznet.
193. Accidente prin curenți electrici.
194. Alte accidente.
195. Moarte violentă a cărei cauză e necunoscută.
196. Răni de războiu.
197. Executări de civili de către armate străine.
198. Moarte prezumată (în războiu).

XVIII. Cauze nedeterminate

199. Moarte subită.
200. Cauze rău definite.

SUPLIMENT LA RUBRICA MORȚI VIOLENTE SAU ACCIDENTALE (Cap. XVII)

201. Accidente în mine și cariere.
202. » de mașini agricole.
203. » » ascensor.
204. » » scrânciob, călușei, etc.
205. Alte accidente de mașini.
206. Ciocniri de tren cu automobile.
207. Alte accidente de drum de fier.
208. Ciocniri de tramvai cu automobile.
209. Alte accidente de tramvai.
210. Accidente de automobil,
211. » » motocicletă.
212. Alte accidente de transport pe pământ.
213. Accidente de transport pe apă.
214. » » » în aer.

MODALITĂȚI *)

- a) *Absorbire de gaze otrăvitoare.*
- b) *Arsuri (afară de incendii).*
- c) *Sufocare mecanică.*
- d) *Innec.*
- e) *Traumatism accidental cu instrumente tăioase sau ascuțite.*
- f) *Traumatism accidental prin cădere.*
- g) *Traumatism accidental prin strivire sau surpare de teren.*
- h) *Accidente cauzate de curenți electrici.*
- i) » » » *corpuri străine.*
- j) *Alte accidente.*

*) Pentru complecta precizare a accidentului, fiecare dintre cauzele de mai sus (201—214), trebuie să fie combinată cu una dintre modalitățile cuprinse dela litera a. până la j. inclusiv. De ex.: Se va preciza dacă într'un accident la o mină este vorba de arsură, absorbire de gaze, strivire, etc. De asemenea un accident cauzat de curent electric va fi complectat cu locul unde s'a întâmplat. Se va arăta dacă o arsură a avut loc într'o mină, în urma unei explozii în automobil, etc. Tot astfel pentru toate cazurile de mai sus.

Cauzele dela Nr. 201—214 trebuie să fie întotdeauna însoțite de una dintre modalitățile a.—j.

În caz că această combinație nu este posibilă, atunci cauza morții urmează să fie complectată pe buletin conform Cap. XVII (Morți violente sau accidentale).

MEMENTO PENTRU REFERENȚII STATISTICI

I

MEMENTO PENTRU REFERENȚII STATISTICI *)

1. **Modificarea buletinelor de stare civilă.** Cu începere dela 1 Ianuarie 1932, intră în vigoare noile buletine al căror text a fost publicat în *Monitorul Oficial* Nr. 237 din 1931. Buletinele de mișcare a populației au suferit modificări pentru două motive:

I. Metoda mecanică de prelucrare a datelor statistice a impus o adaptare a buletinelor la nevoile nouilor condițiuni de prelucrare;

II. Incepând cu deceniul 1931—1940, datele statisticii demografice a țării noastre vor trebui raportate la datele obținute de către recensământul general al populației, executat în Decembrie 1930. Raționalizarea lucrărilor statistice din țară se impune. Această raționalizare a dus la unele modificări, pe cari am căutat să le reducem la minimum posibil.

Modificările principale sunt următoarele:

a) Au fost suprimate câteva rubrici, cari nu erau indispensabile, întrucât prelucrarea lor sta-

tistică nu eră posibilă, sau — în cel mai bun caz — valoarea statisticilor obținute prin prelucrarea acestor date nu eră în raport cu munca depusă pentru culegerea și prelucrarea lor.

b) S'a schimbat ordinea întrebărilor spre a le aranjă nu în ordinea dictată de logica pură sau de bunul simț, ci în ordinea care permite utilizarea cea mai intensivă și economică a mașinilor statistice de cari dispunem.

c) S'au introdus numere de ordine pentru fiecare întrebare, păstrându-se pentru aceeași întrebare același număr de ordine, în toate patru buletinele.

2. **Aprovizionarea oficiilor cu buletine.** Procurarea registrelor de stare civilă se va face în conformitate cu art. 5, 6 și 16 din Regulament, așa cum s'a făcut și în trecut. Se atrage atențiunea că, dela 1 Ianuarie 1932 vor intră în vigoare noile buletine de moarte al căror model se găsește publicat la pag. 8611 din *Monitorul Oficial* Nr. 237/1931 (Anexa V, pg. 43). Lămuriri în această privință s'au mai dat și prin circulara Nr. 66.861 din 31 Octomvrie 1931.

3. **Intocmirea buletinelor de statistică a mișcării populației,** se va face în conformitate cu instrucțiunile cuprinse în broșura specială (Md. 106) care este publicată la pag. 30 a acestei broșuri.

Se va observă cu strictețe, ca buletinele de stare civilă să se completeze chiar în fața părților ce fac declarația, așa cum prevede art. 2, din broșura cu instrucțiuni.

*) Cele ce urmează au fost comunicate Prefecturilor de județe prin Ord. Nr. 4812 din 1932. Consultând aceste note din carnetul de față vă dispensează de a mai consultă ordinul citat. Corpul medical poate luă cunoștință din aceste note de metoda de colaborare dintre statisticile județene și municipale și dintre Ministerul Sănătății.

4. Introducerea întrebării privitoare la neam.

Una din inovațiile importante este introducerea rubricii Nr. 10 în toate buletinele, cu întrebarea: **Neamul**. Pe contrapagina buletinului se arată, că la această întrebare se va înscrie răspunsul dat de declarant, care desigur, va mărturisi apartenența la neamul de care se simte legat prin tradiție și sentimente. Prefecturile vor atrage, în mod serios, luarea aminte a întregului personal din subordine să vegheze ca declarația cetățeanului să se facă liberă și neinfluențată, urmând să fie respectată întocmai. Nu există nici un alt criteriu legal pentru determinarea apartenenței la vreun neam, decât mărturisirea neinfluențată a cetățeanului.

(Vom aminti că unii notari au trecut în buletin, la întrebarea « Neamul » — de exemplu într'un buletin de moarte — « unchiul mortului », interpretând denumirea de neam nu în sens de națiune, naționalitate, popor, rasă, etc., ci în sens de înrudire dintre mort și persoana care a făcut declarația. Evident, confuziunea notarului este fundamental greșită).

5. **Modificarea înregistrării profesiunilor.** O altă schimbare importantă s'a făcut în ce privește declararea profesiei. Se elimină complet clasificarea pe grupe, cum s'a făcut până aci. Se va înscrie în schimb **profesiunea exactă — cu gradul ei respectiv — și locul unde se exercită profesiunea.**

Majoritatea notarilor au servit ca recensori și s'au putut deprinde cu acest sistem de înregistrare, cu ocaziunea Recensământului general al populației din 1930.

Vă rugăm să binevoiți a cerceta în această privință broșura cu instrucțiuni. (Alin. 16 din Instrucțiuni Md. 106. Vezi pag. 30 a acestei broșuri).

6. **Buletinele de naștere.** Constatându-se că unele oficii de stare civilă nu înțeleg sensul întrebării

a 14-a, privitoare la durata căsătoriei și la ordinea născuților din buletine form. 17, broșura cu instrucțiuni dă toate lămuririle în această privință.

7. **Inregistrarea născuților morți.** Pentru copiii născuți morți, oficiile de stare civilă vor întocmi întotdeauna buletine de moarte așa cum s'au dat instrucțiuni prin circulara Nr. 43.462 din 1930.

Trebuie să insistăm asupra importanței sanitare deosebite a înregistrării exacte a născuților morți. Medicii oficiali primesc instrucțiuni speciale pentru a urmări prin organele lor toate cazurile de născuți morți și a le raporta Ministerului spre a se putea urmări și prin acest mijloc înregistrarea născuților morți la oficiile de stare civilă.

8. **Buletinele de moarte. Certificarea cauzei morții.** Nu este îngăduit a se înainta Ministerului buletine de moarte fără semnătura medicului oficial respectiv, nici a se face din aceasta un motiv de întârzierea lucrărilor. Referentul statistic, a fost descărcat de anevoioasa sarcină de a întocmi tabela de despoiere, astfel că la verificarea buletinelor va avea timpul necesar să observe cu atențiune aducerea la îndeplinire a acestor dispozițiuni.

Pentru ușurarea lucrărilor și familiarizarea ofițerilor de stare civilă cu denumirea științifică a bolilor, s'a expedit Primăriilor câte un exemplar din repertoriul bolilor, care se va utiliza după instrucțiunile primite dela medicul oficial.

În ce privește înregistrarea cauzei morții, ca principiu general, aceasta rămâne în sarcina medicului sanitar. În buletinul de moarte, rubricile Nr. 15, 16 și 17, ca regulă generală, trebuiesc completate de medici. În această privință medicii au primit instrucțiuni direct dela Minister.

Se atrage atențiunea, în deosebi, asupra fap-

tului că, în ce privește întrebarea Nr. 16 (cauze externe) se vor șterge pur și simplu răspunsurile ce nu se vor potrivi cazului, rămânând numai textul care se potrivește. În același timp, se va trece și diagnoza la întrebarea Nr. 15 (cauza morții). Prin aceasta se urmărește puțința de a se stabili de exemplu: câți dintre înecați în apă au murit în urma: a) sinuciderii, b) accidentelor sau c) omuciderii.

În cazul că rubricile 15—17 cuprinse între cele două linii negre speciale, cari despart întrebările de mai sus de restul întrebărilor, nu sunt completate de medic, buletinele vor fi trimise medicului care le va revizui și confirma pe răspundere proprie, prin semnătură.

9. **Buletinele de divorțuri.** Relativ la înregistrarea divorțurilor, s'au dat dispozițiuni de acest minister prin circulara Nr. 9637 din 22 Februarie 1930. Din verificarea lucrărilor, observându-se că la transcrierea hotărârilor de divorț pronunțate de Tribunalele din Basarabia, Bucovina și Transilvania, oficiile de stare civilă, în majoritatea cazurilor, sunt înlăturate de către păstrătorii registrelor fostelor oficii profesionale de stare civilă (preoți, rabini, etc.), care primesc hotărârile direct dela părțile interesate și fac mențiune pe actele respective, eliberând certificate prin abatere dela art. 137 din Regulamentul actelor stării civile, s'a intervenit la Ministerul de Interne, spre a se lua măsuri pe cale administrativă, contra păstrătorilor de registre vizați mai sus, astfel că toate hotărârile de divorț să fie prezentate oficiilor respective de stare civilă.

Observându-se că, în unele cazuri, sentințele de divorț, se notează pe marginea actelor de căsătorie, fără a se mai întocmi buletinele prevăzute la art. 155 din regulament din care cauză aceste cazuri rămân neînregistrate pentru sta-

tistica mișcării populației, Prefecturile vor dispune următoarele:

a) Condicile cu buletinele de despărțenie se vor numerota, șnurui și sigilă de îndată ce vor fi primite, așa cum s'au dat instrucțiuni prin circulara Nr. 9637 din 22 Februarie 1930.

b) Toate sentințele de divorț, fie chiar cele primite direct dela Tribunale, cum se întâmplă în Transilvania, vor fi înscrise mai întâiu în condică cu buletine și apoi se vor nota pe marginea actelor de căsătorie respective, unde se va menționa și numărul buletinului, sub care sentința a fost înregistrată în condica prevăzută de art. 155 din Regulament.

c) În cazul când certificatul de despărțenie (form. 20) nu este cerut de vreuna din părți, certificatul va fi anexat — după detașarea buletinului statistic de despărțenie — la cotorul condicii, spre a justifica neplata timbrului fiscal cerut de lege, iar în ce privește timbrul statistic, această categorie de buletine se pot înainta Ministerului, netimbrate.

d) Datele statistice ce trebuiesc înscrise în buletinele de divorț, se vor culege dela părțile ce înscriu divorțul la starea civilă, sau în cazul când sentința se primește dela Tribunal direct, ofițerii de stare civilă sunt obligați să facă ceretări la rudele sau cunoscuții soților ce se despart, spre a culege datele ce trebuiesc înscrise în buletinele de divorț.

10. **Păstrarea buletinelor.** Buletinele de statistică a mișcării populației, urmând a fi prelucrate cu mașini și păstrate în clasoare confecționate pe anumite dimensiuni, este interzis a se micșora formatul buletinelor tăindu-li-se marginile în lungime, lățime sau a se modifica rezistența prin îndoire, mototolire, etc. Deasemenea nu este admis a se înlocui buletinele, ce trebuiesc detașate din condicile prevăzute la art. 77, 155

și 171 din Regulament, cu buletine confecționate din hârtie simplă.

11. Controlul oficiilor de stare civilă prin referenții statistici. Referentul statistic, care trebuie să fie perfect cunoscător al legii și regulamentului de stare civilă, va ține permanent contact cu comunele, fie prin scris, fie prin telefon — care nu trebuie să lipsească din nici un birou statistic al prefecturii — dând instrucțiuni pentru rectificarea buletinelor greșite și stimulând pe notarii ce nu înaintează lucrările în termenul prescris de instrucțiuni.

12. Control și imprimare. Pentru controlul numerelor de ordine al buletinelor de statistică a mișcării populației, s'au expediat: *a)* Foi de control, form. 101, care se vor completa conform instrucțiunilor prevăzute în circulara Nr. 21.229 din 7 Aprilie 1931 și se vor păstra în arhiva Prefecturii și *b)* Foi de control, formular 105, în care se vor copia lunar numerele de ordine ale buletinelor înscrise în foaia de control form. 101. Această din urmă categorie de foi (form. 105) completate în sensul arătat mai sus, se vor înainta oficiului Demografic, de Statistică Sanitară și de Ocrotire, din acest Minister, anexate la rapoartele lunare ce însoțesc pachetele cu buletinele de mișcarea populației din acel județ.

Prin pachet postal s'au trimis și plicuri-pungi pentru împachetarea și expedierea buletinelor de statistică a mișcării populației. Aceste plicuri se trimit oficiilor de stare civilă din județ, socotindu-se câte 12 bucăți de fiecare oficiu.

Spre a se asigura bunul mers al acestui serviciu, care este urmărit cu mult interes atât în țară cât și în străinătate, d-nii Prefecți au fost cu insistență rugați să colaboreze cu Ministerul la educarea aparatului pentru culegerea datelor mișcării populației, observând îndeaproape și lucrările biroului statistic al prefecturii — care are

îndatorirea să verifice individual toate buletinele de nașcuți, morți, etc., primite dela comune — spre a se încredința că nu au omisiuni, greșeli sau nepotriviri, și că sunt întocmite conform indicațiilor date prin broșura cu instrucțiuni.

13. Înaintarea buletinelor de către oficiile de stare civilă. Buletinele statistice urmează a fi trimise la prefecturi până în ziua de 4 a fiecărei luni. Buletinele fiecărei comune vor fi controlate de către referentul statistic pentru omisiuni, erori și nelămuriri. Buletinele necompletate și cele incorect completate, vor fi înapoiate oficiului de stare civilă, pentru corectare. Dacă îi este totuși posibil referentului statistic să obțină informațiunile trebuincioase fără a mai înapoia buletinul, el poate face aceste adăogiri cu cerneală roșie, punând apoi semnătura și data respectivă.

Dacă un buletin este restituit notarului pentru corectare sau completare, referentul va face un proces-verbal (formular Nr. 135). Formularele se trimit de către Oficiul Demografic. Aceste procese-verbale vor fi puse în locul buletinului retrimis, spre a-i servi ca evidență. În cazul când buletinul n'a fost înapoiat până în ziua când buletinele sunt înaintate la Oficiul Demografic din București, procesul-verbal va fi trimis la București, în locul buletinului care lipsește, împreună cu celelalte buletine. Aceste procese-verbale ale buletinelor lipsă vor fi înscrise pe formularul 105 împreună cu numele comunei sau al oficiului de stare civilă și cu numărul de ordine din registrul de stare civilă. Explicarea motivelor lipsei, va fi trecută în coloana intitulată « Note » din form. 105.

Dacă buletinele dela o comună n'au fost primite până la 20 ale lunii, se va înainta la București celelalte buletine sosite, iar pentru cele care lipsesc se va întocmi un proces-verbal cuprinzând

explicațiuni. Buletinele comunelor vor fi aranjate în ordine alfabetică pe plăși și pe oficii de stare civilă și se va căuta să se păstreze aceeași ordine în fiecare lună.

14. Înaintarea buletinelor la Minister. După verificare, plicurile cu buletine se vor înainta Oficiului Demografic, de Statistică Sanitară și de Ocrotire, din acest Minister, **Strada Brezoianu Nr. 25**, împachetate pe comune și plăși, în ordine alfabetică. Pachetele se vor lega cu sfoară spre a nu se desface în timpul transportului *).

15. Intensificarea colaborării dintre Minister și Prefecturi. În cursul anului 1932 se va intensifica colaborarea dintre Minister și Prefecturi, în sensul că referenții statistici calificați vor fi complet inițiați în tehnica lucrărilor dela Oficiul Demografic și vor execută treptat lucrări mai înaintate.

16. Simplificarea lucrărilor statistice. Ministerul se străduiește să simplifice cât mai mult posibil lucrările statistice, atât pentru notari cât și pentru referenții statistici și medicii sanitari. Dovada acestei dorinți este că s'au desființat tabelele de despoere, form. A și B, care cereau o muncă încordată personalului statistic al prefecturii, trecându-se întreaga operațiune de despoere, asupra Ministerului.

*) În ce privește procedura ce se va urmă în viitor de către referenții statistici, vezi Instrucțiunile suplimentare cari urmează la sfârșitul acestui « Memento ». Referenții statistici participă la lucrările Oficiului Demografic timp de o săptămână, spre a se introduce în noile metode de prelucrare mecanică a buletinelor individuale. După reîntoarcerea lor la Prefectură, referenții vor face verificările buletinelor după metoda ce se întrebuintează la Oficiul Demografic, vor face codificările și controlul codificării, înaintând Oficiului buletinele împreună cu foile de codificare. În viitor, și buletinele orașelor se vor înainta la Prefecturile de județe. În această privință se vor luă dispozițiuni aparte pentru fiecare județ.

II

SUPLIMENT LA « MEMENTO » PENTRU REFERENȚII STATISTICI *)

1. Referențul statistic al județului s'a prezentat la Minister spre a fi inițiat în metoda de lucru introdusă prin mecanizarea statisticii demografice. Cu această ocaziune a luat cunoștință de toate fazele de prelucrare, pe de o parte pentru a-și da seama de necesitatea colaborării serviciului statistic județean cu Ministerul, iar pe de altă parte, pentru a-și însuși pe deplin metoda ce urmează să se aplice la acea parte a lucrărilor demografice a cărei executare, începând cu anul 1932, cade în sarcina prefecturilor.

Circulara Nr. 4812 din 1932, prin care se dau instrucțiuni privitoare la lucrările statistice pe anul 1932, trebuie completată cu instrucțiunile suplimentare de față, pentru toate județele ai căror referenți au făcut stagiul la București.

2. Metoda veche. Metoda întrebuintată în anii precedenți a fost de a se despoia la Prefectură datele cuprinse în buletinele individuale de stare civilă și de a se întocmi de către referenții statistici tabelele de despoiere, lăsându-se ministerului numai sarcina de a controlă aceste foi de despoere, fără a mai întrebuintă buletinele

*) Cele ce urmează au fost comunicate de Minister acelor Prefecturi, cari și-au trimis referenții statistici la Minister spre a studia noile metode de prelucrare statistică.

decât cel mult cu titlul de control. În cursul anului trecut, aceste foi au fost complet eliminate, iar despoerea a început să se facă direct din buletine, de către Oficiul Demografic. În trecut, referenții statistici, înainte de orice altă lucrare statistică, erau obligați să controleze toate buletinele, atât în ce privește numărul lor, cât și felul cum au fost completate, tocmai pentru motivul că despoerea se făcea de către referenți din datele furnizate de buletine.

Controlul sever al acestor buletine este și mai necesar acum, când despoerea se face direct de Minister. Acest control se poate face mult mai riguros astăzi, când referentul statistic este scutit de întocmirea de odinioară a tabelelor de despoere, rămânându-i timp necesar pentru a depune o muncă mult mai utilă, care va contribui la ridicarea nivelului științific al statisticii noastre. În viitor, referenții statistici vor avea două atribuțiuni principale:

- a) controlul buletinelor și
- b) codificarea lor.

3. Controlul buletinelor. Buletinele dela oficiile de stare civilă trebuie să sosească la Serviciul Statistic al Prefecturii până în ziua de 6 sau 7 ale lunii. Controlul se va face în momentul sosirii și va constă în urmărirea ordinei numerice la buletinele fiecărui oficiu, dela o lună la alta, cu ajutorul formularului 101, după cum s'a făcut și până aci. Buletinele lipsă, se vor cere imediat prin telefon, oficiul de stare civilă fiind obligat să le înainteze cu precădere. Nesosirea buletinelor până la data expediției lucrărilor dela Prefectură la Oficiul nostru, va fi menționată în adresa care le va însoți și în procesul-verbal amintit la alin. 13 din Memento. Controlul buletinelor va constă și în cercetarea modului în care buletinul a fost întocmit și completat cu

toate datele cerute de formular, precum și a veracității acestor date. În special cauza morții trebuie să fie constatată și certificată personal de medic în toate comunele unde el are reședința precum și în cele din imediata apropiere. Pentru comunele mai îndepărtate, se admite, până la noui dispozițiuni, constatarea cauzei morții și prin agentul sanitar, urmând ca la inspecția medicală, domnii medici să certifice cauza morții, semnând buletinele statistice. Referentul statistic trebuie să arate oficiilor de stare civilă că documentul principal din cartelele de mișcarea populației este cel din mijloc, având mențiunea: « Pentru statistica demografică ». Orice mențiune trecută în exemplarul rămas la cotor și netrecută în exemplarul care se înaintează la București — și care este cel mai important — este lipsită de orice valoare.

Dacă un buletin ar fi găsit, de către un referent, incomplet sau conținând informațiuni greșite, se va dresa un proces-verbal, form. 135, iar **buletinul original** se va restitui oficiului de stare civilă, spre îndreptare. Oficiul este obligat să ia relațiunile necesare, direct dela părți și să facă îndreptările cuvenite, semnând în dreptul corecturilor. Oficiile sunt obligate să restituie prefecturilor buletinele rectificate, în cel mult trei zile dela primirea lor. Referentul statistic va pune în locul buletinului original formularul 135 completat, (proces-verbal), iar după ce va primi buletinul completat sau rectificat, va înlocui cu el procesul-verbal. În acest caz, procesul-verbal se reține de referentul statistic, într'o mapă specială, spre a-i servi ca document, iar la București va înainta numai buletinul original. În cazul când buletinul original îndreptat nu ar fi sosit până la data când referentul trimite buletinele la Minister, va înainta pachetul cuprinzând în locul buletinelor lipsă, procesele-

verbale, urmând ca buletinul original să-l trimită ulterior, imediat după ce va sosi dela oficiul de stare civilă respectiv. Sancțiunile ce se vor aplica pentru cazurile de neglijență sau rea voință, se vor judeca după frecvența cazurilor.

4. **Codificarea buletinelor** constă în transformarea conținutului unui buletin în cifre convenționale, pe baza unui cod, cu care d-l referent s'a familiarizat în cursul stagiului făcut la București. Această transcriere se face pe o « foaie de cod », a cărei culoare corespunde culorii buletinelor: albastru-nașteri, galben-morți, și roz-căsătorii. Divorțurile se codifică la serviciul central. Codificarea se face pe foaie în ordinea numărului de cod al plășilor și al comunelor. În

nici un caz nu se va schimba această ordine. Inutil să adăugăm că nimic nu se va schimba, sub niciun motiv, din indicațiunile codurilor.

În ce privește cauza morții, ea se va codifica exclusiv la centru, de către doctori în medicină specializați în astfel de lucrări.

Serviciul Statistic județean va face și controlul și codificarea buletinelor capitalelor de județ nemunicipii. Primăriile respective vor primi dispozițiuni, pentru a înainta aceste buletine Prefecturilor în ziua de 4 a fiecărei luni.

În raportul lunar se vor comunica zilele în care s'a făcut controlul și codificarea, separat pentru buletinele județului și ale orașului, arătându-se și numărul orelor întrebuințate de către referent pentru fiecare operațiune.

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

MEMENTO PENTRU OFICIILE DE STARE CIVILĂ

IMPORTANT

I. In anul 1932, din motive de economie bugetară, Ministerul a admis întrebuințarea carnetelor de buletine statistice de mișcarea populației pe formularele vechi, neschimbate.

Pentru morți s'a impus însă întrebuințarea exclusivă a buletinelor noi.

In consecință, instrucțiunile cuprinse în această broșură se referă pe anul 1932 numai la buletinele de moarte. Buletinele de nașteri, căsătorii, și divorțuri, tipărite pe formularul tip vechi, se vor completa conform instrucțiunilor din 1931.

II. Carnetele de statistică cuprind date personale cari nu pot fi divulgate în public. Ele se vor păstra sub cheie, pe răspunderea funcționarului însărcinat cu păstrarea lor. Sub nici un cuvânt nu se admite a se elibera părților copii după aceste buletine. Întrebuințarea lor este exclusiv pentru statistică. Populațiunea trebuie încuștințată că datele personale sunt ținute în secret oficial sever.

III. Textul cules cu litere mai negre este cel modificat, față de anul 1931. Se va citi cu atențiune deosebită!

*) Textul acestei părți, este reprodus după broșura « Instrucțiuni pentru completarea buletinelor statistice de mișcarea populației ». (Impr. Nr. 106. Editura Oficiului Demografic. 1932).

CĂTRE

Oficiile de stare civilă din Țară

Organizarea centrală a statisticii mișcării populației a fost complet refăcută. Datele ei servind ca temelie pentru o bună administrație sanitară, Ministerul Sănătății a făcut eforturi considerabile pentru a organiza Oficiul Central după cerințele cele mai moderne.

In vederea acestui scop, Ministerul a intrat în legătură cu Fondațiunea Rockefeller, care a consimțit să participe efectiv pe o perioadă de patru ani la organizarea Oficiului Demografic. Fondațiunea s'a angajat să procure pe cheltuiala ei mașinile statistice necesare.

Cu 1 Ianuarie 1932, am intrat în al doilea an de colaborare. In acest an se va perfecționa serviciul, reorganizat și mult mărit, față de trecut, prelucrarea statistică făcându-se exclusiv pe cale mecanică, prin mașini statistice.

Tot în acest an se începe publicarea buletinelor lunare de mișcarea populației. Acei cari vor să se documenteze, vor găsi în aceste buletine toate informațiunile privitoare la statistica demografică.

Colaboratorii noștri dela Oficiile de stare civilă, urbane sau rurale, pot obține buletinul nostru, cu totul gratuit, adresându-ne o carte poștală, cu indicarea adresei exacte. In limita posibilităților noastre bugetare, vom pune buletinul la dispoziția tuturor instituțiilor sau persoanelor

particulare din țară și străinătate, cari se interesează de problemele mișcării populației României.

Observațiunile sau sugestiile celor cari lucrează cu buletinele statistice la oficiile de stare civilă din întreaga țară, putându-ne fi de mare folos pentru perfecționarea serviciului nostru, sunt primite cu cel mai viu interes și rugăm să ni se trimită pe adresa Oficiului.

Director,

Dr. S. Manuila

Șeful serviciului,
Dr. Gh. Racoviță

INSTRUCȚIUNI GENERALE

1. Potrivit art. 15 din Regulamentul actelor de stare civilă, publicat în « **Monitorul Oficial** » Nr. 229 din anul 1928, notarii comunelor rurale, și în orașe funcționarii însărcinați cu registrele de stare civilă, sunt obligați ca, **în acelaș moment** cu înregistrarea fiecărui act de naștere, moarte, căsătorie sau divorț, să completeze și buletinele statistice prevăzute în regulamentul ¹⁾.

2. Datele ce se înscriu în buletine, trebuiesc culese **dela însăși persoanele cari fac declarațiunea actului**. La înscrierea răspunsurilor, funcționarul care este obligat a completa buletinul chiar în momentul când se face declarația, va căuta să se convingă de adevărul declarațiilor primite.

3. Fiecare buletin statistic de naștere, moarte, căsătorie sau divorț, va purta numărul actului înscris în registrul de stare civilă.

4. Timbrul statistic se va aplica pe buletine astfel ca, **o parte** din timbru să rămână pe buletinul statistic, iar partea mai mare pe **certificatul ce se eliberează persoanelor interesate, spre a nu se acoperi coloana rezervată pentru statistica demografică**.

5. În afară de actele prevăzute la art. 77, 127, 155 și 171, se mai întocmesc buletine statistice pentru următoarele acte:

¹⁾ Art. 77, 127, 155 și 171.

a) Hotărârile pentru transcrierea nașterilor din anul în curs, nedecarate la timp.

b) Procesele-verbale pentru transcrierea cazurilor la copiii găsiți ¹⁾.

c) Idem, pentru cadavre găsite ²⁾.

d) Actele autorităților militare în timp de mobilizare ³⁾.

e) Hotărârile judecătorești pentru transcrierea deceselor prezumate, prevăzută în legea publicată în « **Monitorul Oficial** » Nr. 204 din 1923.

Pentru toate aceste cazuri se va face, pe dosul buletinului, mențiune de actele pe baza cărora s'a făcut înscrierea în registrele stării civile, arătându-se autoritatea dela care emană, numărul și data actului. In fruntea buletinului se va scrie vizibil mențiunea: « **Vezi nota pe verso** ».

6. Pentru transcrierile hotărârilor judecătorești privitoare la actele de stare civilă din anii anteriori, ⁴⁾ actele de naștere, căsătorie, etc., întocmite de agenții diplomati și consulari ⁵⁾ și actele de adopțiune prevăzute la art. 190 din regulamentul actelor de stare civilă, în loc de buletine statistice se vor întocmi note form. 17a, 18a, și 19a.

7. Buletinele statistice trebuie să cuprindă date exacte și scrise curat.

Atât la coloanele de naștere cât și la cele de moarte, căsătorie și divorț, în dreptul unora din întrebări, s'au tipărit răspunsuri însemnate cu *), aceasta pentru mai multă ușurință a lucrării.

Din aceste răspunsuri (însemnate cu *) funcționarul va alege pe acela care este potrivit cazului ce i se declară și va șterge celelalte răs-

punsuri netrebuincioase, trăgând o linie cu cerneală deasupra lor. **Liniile se vor trage cu multă atențiune spre a se putea identifica răspunsul exact.**

La comunele rurale, acolo unde se face întrebarea despre stradă, se va scrie satul sau cătunul.

8. Buletinele noi, ce se introduc începând cu 1 Ianuarie 1932, sunt modificate astfel, că fiecare întrebare are un număr de ordine.

Buletinul statistic care se detașează și se înaintează Ministerului, are la marginea dreaptă o coloană cu titlul « **Coloana rezervată pentru statistică** » și în care nu se va scrie nici o notă. Coloana aceasta servește la prelucrarea buletinului în Minister.

9. Întrebările din buletine au fost astfel numerotate, ca întrebările comune tuturor buletinelor să poarte acelaș număr. La numărul 10 s'a pus o nouă întrebare în toate patru buletinele. Această întrebare privește neamul la care aparține persoana înserisă în buletin. Sub neam se înțelege naționalitatea etnică (nu cetățenia) care se stabilește în acelaș fel ca la recensământul general al populației. Se va întreba declarantul asupra apartenenței de neam a celui declarat (deci a nou-născutului, a mortului, a căsătoriților sau a divorțaților) și se va scrie exact declarația liberă și neinfluențată a cetățeanului. Nu se va cere declararea neamului persoanei care face declarația. Se va înscrie exact neamul fiecărui individ, fără nici o interpretare din partea oficiului de stare civilă. Nu există neamuri recunoscute sau nerecunoscute, astfel că orice declarație trebuie acceptată. Se va avea însă grijă, ca cetățeanul să nu facă declarațiuni vădit inexacte (de ex. un cetățean de religie mahomedană să nu se declare de neam polonez sau unul de religie greco catolică, de neam olandez, etc.). Dacă ar persista în decla-

¹⁾ Art. 63 din Regulament.

²⁾ Art. 170 „ „

³⁾ Art. 33 „ „

⁴⁾ Art. 25 „ „

⁵⁾ Art. 31, 32 „ „

rația sa, se va consemna totuși și se va înainta Ministerului împreună cu un proces verbal.

CUM SE COMPLETEAZĂ BULETINELE STATISTICE

A) BULETINUL DE NAȘTERE

10. Notarul, sau în orașe impiegatul însărcinat cu actele de stare civilă, primind declarațiunea unei nașteri, după ce o va înscrie în registru, va completa imediat și buletinul statistic odată cu buletinul ce se eliberează părții precum și cu acel ce rămâne la cotor. La toate aceste trei buletine se va da același număr, care s'a dat și actului înscris în registru.

11. La completarea buletinului de naștere destinat pentru statistică, se va da o deosebită atențiune spre a nu scăpa netrecut nici unul din răspunsurile ce trebuie să figureze în dreptul fiecărei întrebări.

Buletinul statistic va trebui deci să cuprindă răspunsuri lămurite la toate întrebările puse în el și pentru ca să se obțină aceste răspunsuri, se vor cere informațiuni exacte persoanelor care fac declarațiunea actului.

12. In dreptul celei de a patra întrebări, se va trece data (anul, luna și ziua) când s'a întâmplat nașterea. Nu se va mai introduce în buletinul statistic ora nașterii, neavând nici o importanță statistică. Ora se va introduce numai în registrul pentru născuți. (Form. Nr. 3).

13. In dreptul întrebării a 7-a se va nota vârsta părinților. In ce privește pe născuții legitimi, vârsta se va arăta în parte pentru tată și pentru mamă. Iar pentru copiii nelegitimi se va trece numai vârsta mamei.

Vârsta se va socoti în ani impliniți (anul pe care l-a implinit la ultima aniversare a nașterii).

Astfel o persoană de 30 ani și 11 luni se va trece 30 ani.

Se recomandă o deosebită atențiune la înscrierea vârstei părinților, spre a nu se strecură erori. Vârsta se va calcula întrebând în ce an s'au născut părinții.

14. In ce privește întrebarea 8-a (Religiunea), ea se va arăta în parte pentru fiecare din părinții născutului (a tatălui, a mamei) și pentru copil.

15. In dreptul întrebării a 9-a (Cetățenia), se va răspunde clar, după declarațiunea făcută, arătându-se pentru născuții legitimi cetățenia tatălui, iar pentru cei nelegitimi cetățenia mamei. Copiii găsiți se vor trece la cetățenia română.

16. In dreptul întrebării a 11-a se va răspunde arătându-se ocupațiunea sau profesiunea de căpetenie a tatălui pentru născuții legitimi; iar pentru cei nelegitimi, a mamei. Pentru copiii găsiți, ocupațiunea se va trece necunoscută.

Se numește profesiunea de căpetenie acea meserie sau îndeletnicire din care cineva își trage isvorul principal de trai și căreia îi dă cea mai mare parte a timpului său de lucru.

O înscriere corectă și completă a profesiunii sau ocupațiunii unei persoane, în buletine, trebuie să răspundă la cele trei elemente prin care orice profesiune este caracterizată și anume:

a) PROFESIUNEA INDIVIDUALĂ SAU PROPRIU ZISĂ: cismar, fierar, strungar în lemn, inginer mecanic, avocat, cârciumar, negustor de cherestea, olar, contabil, electrician, etc.

b) FELUL ȘI SEDIUL ÎNTRINDERII sau instituției unde lucrează sau este angajat, de ex. cismar la atelierele de încălziminte « Turnu », inginer mecanic la fabrica de uleiuri « Phoenix », contabil la Banca Albina, electrician la moara Herdan, etc.

c) **SITUAȚIA SAU GRADUL IN ACEASTĂ PROFESIE**; proprietar, fabrica de mobile « Aradul », patron pe cont propriu, maestru lăcătuș la . . . , lucrător fierar la atelierele de reparațiuni, callă sau ucenic, croitor la croitoria « Lux », etc.

Sunt interzise cuvintele neînțelese sau rău definite ca: muncitor cu palmele, dacă nu se indică și lucrul pe care îl face acest muncitor, sau simplu « meseriaș » fără a da felul meseriei, sau « profesie liberă » sau « casnică », etc. lipsite de orice semnificație precisă.

In agricultură, femeile vor fi trecute ca « agricultoare ». (Dacă au o altă ocupație se va arăta deslușit aceasta). Rudele, precum și copiii dela 14 ani în sus (afară de excepțiuni motivate), cari ajută la munca agricolă, vor fi trecuți ca « muncitori » de pământ ajuturi.

Persoanele care n'au o profesie proprie zisă, dar trăesc din venitul averii lor, vor fi trecute ca: rentieri, proprietari de moșie, de case, pensionari, etc.

Spre a înlesni definiția uniformă a profesiunilor pentru întreaga țară, s'a întocmit la sfârșitul instrucțiunilor de față o listă a profesiunilor (Anexa VI, pg. 44); această listă se va cerea când va trebui să se completeze cu răspunsuri la întrebarea Nr. 11 privitoare la profesia decedaților, căsătoriților, divorțaților, precum și a părinților nouilor născuți.

In privința femeilor (mamele copiilor naturali, nelegitimi) se va indica profesia sau ocupația numai la acelea care muncesc ca să-și câștige mijloacele de trai; iar femeile, cari nu muncesc pentru câștig, ci se îndeletnicesc numai cu gospodăria casei, se vor **considera fără profesie**. La țară toate femeile cari muncesc la câmp, se vor considera ca agricultoare. La denumirile cuprinse

în lista anexată, se va adăuga locul unde profesază și gradul în profesie.

17. In dreptul întrebării a 12-a (unde s'a născut?) se va arăta dacă nașterea s'a întâmplat acasă sau într'o instituție publică d. e. spital, sau **in altă instituție publică ori particulară**.

Indicațiunile acestei științe se va face prin ștergerea cuvintelor netrebuincioase, lăsându-se neșterse cuvintele potrivite cazului.

Tot prin acest procedeu se va arăta, dacă nașterea a fost asistată de medic, de moașe cu diplomă, moașe fără diplomă, sau nu a avut moașe.

18. In dreptul întrebării a 13-a privitoare la nașterile gemene, se va menționa pentru fiecare gemen în parte numărul buletinului celuilalt prunc cu care născutul este gemen, precum și sexul.

Dacă unul din gemeni s'a născut mort, se va indica numărul buletinului născutului-mort, cu mențiunea respectivă.

Această mențiune se va face chiar în momentul declarațiunii nașterii, spre a se evita vreo scăpare din vedere.

19. In dreptul întrebării a 14-a, privitoare la durata căsătoriei și ordinea născuților, se va arăta mai întâiu, după declarațiunea părții, de câți ani ține căsătoria dintre părinții născutului.

In urmă se va indica al câtelea născut din căsătoria actuală este pruncul care se înregistrează acum.

Dacă unul din soți mai are copii din altă căsătorie precedentă, aceștia nu se vor pune la socoteală, ci se va ține seamă numai de copiii născuți din căsătoria ambilor soți.

Se atrage atențiunea, că născuților gemeni, trebuie să li se dea aceeaș ordine. Astfel, dacă o naștere a produs dintr'odată 2 sau 3 copii și

această naștere este întâia dintr'o căsătorie, fiecare din acești copii se va trece ca întâiul născut.

Când părinții născutului au și copii legitimați prin căsătorie, se va ține seamă și de aceștia la arătarea ordinii născuților, iar durata căsătoriei se va considera prelungită dela timpul când au început legăturile între soți.

Ambele informațiuni de mai sus, adică: durata căsătoriei și ordinea născuților, nu se vor da, bineînțeles, decât numai pentru copiii legitimi.

B) BULETINUL DE MOARTE

20. Notarul (în orașe funcționarul însărcinat cu actele de stare civilă), primind declarațiunea de moarte, va completa imediat buletinul statistic deodată cu buletinul ce se liberează părții, precum și acela care rămâne la cotor. La toate trei buletinele se va da acelaș număr care s'a dat și actului înscris în registrul de morți, afară de buletinele copiilor născuți morți pentru care se va proceda în conformitate cu dispozițiunile prevăzute la aliniatul 25 din această broșură.

21. La completarea buletinului de moarte destinat pentru statistică se va da o deosebită atențiune, spre a nu scăpa netrecut nici unul din răspunsurile ce trebuie să se scrie în dreptul fiecărei întrebări.

22. În dreptul întrebării a 6-a se va arăta starea civilă a mortului. Ea se va face prin ștergerea cuvintelor netrebuincioase, lăsându-se neșters cuvântul privitor la cazul ce se prezintă.

Pentru toți copiii până la vârsta de 5 ani împliniți se va arăta dacă a fost legitim, nelegitim sau găsit; iar pentru bărbații și femeile trecute de vârsta copilăriei se va arăta dacă au fost necăsătoriți, căsătoriți, văduvi ori divorțați.

23. În dreptul întrebării a 7-a se va înscrie vârsta mortului. Pentru ca informațiunile culese în această privință să fie exacte, se recomandă funcționarului însărcinat cu completarea buletinelor, să caute a se convinge de adevărul celor declarate. Se va cere părții care face declarațiunea, să arate anul în care fusese născută persoana care a decedat și apoi se va calcula vârsta.

Vârsta se va trece în ani împliniți sau luni împlinite, urmându-se ca la paragr. 13.

Pentru copiii până la o lună, vârsta se va arăta în zile. Dela o lună până la un an, ea se va trece în luni; iar pentru morții ce au o vârstă mai mare de un an, ea se va trece în ani împliniți¹⁾.

24. La întrebarea 11-a se va răspunde notându-se principala profesiune, meserie sau ocupație cu care decedatul s'a îndeletnicit în timpul vieții (vezi paragr. 16).

În ce privește pe nevârstnici, se va urma în modul următor: la copii și la adolescenți mai mici de 15 ani, se va arăta totdeauna ocupațiunea sau profesiunea părintelui în viață, iar la copiii nelegitimi, profesiunea mamei. La cei nevârstnici, mai mari de 15 ani, se va arăta profesiunea mortului, dacă el își câștigă singur, prin muncă, mijloacele de trai; altminteri se va da profesiunea părintelui.

Pentru femeile moarte se va urma întocmai ca la nașteri (vezi paragr. 16).

¹⁾ Spre a arăta importanța statistică a înregistrării exacte a vârstei mortului, vom aminti, că cel mai eficace mijloc de control al exactității unei statistici, este verificarea vârstei mortului prin buletinul de naștere. Cu ocaziunea numeroaselor vizite făcute Oficiului Demografic de către experții statisticieni străini, această probă a servit la demonstrarea nivelului superior al sistemului românesc de înregistrare.

25. Autorizațiile de înmormântare pentru copiii născuți-morți, se vor elibera din condicile cu buletine form. 19, respectându-se următoarele dispozițiuni:

a) Autorizațiile de înmormântare, buletinele statistice precum și buletinele dela cotor din condicile form. 19 pentru copiii născuți-morți, vor purta numerele de ordine ale actelor respective din registrul de născuți, figurând ca intercalate în registrele de morți, fără a modifica însă ordinea numerică a actelor din aceste registre.

b) Spre a se evita lipsuri în ordinea numerică a buletinelor de naștere form. 17, oficiile de stare civilă vor evidenția cazurile de mai sus prin note scrise pe foi de hârtie de mărimea buletinelor, în care se va arăta că, la Nr. ... figurează un copil născut-mort.

Pentru fiecare copil născut-mort se va face câte două note; una pentru a fi lipită în condica cu buletinele de născuți la numărul de ordine respectiv pentru a-i justifica lipsa, iar cea de a doua notă se va intercală între buletinele statistice de naștere ce se înaintează Prefecturii.

c) În tabloul de pe plicuri, numerele de ordine ale buletinelor copiilor născuți-morți se vor notă în rândul al 2-lea (buletine de moarte, galbene), la ultima coloană, închise într'un cerc care va servi de semn convențional pentru evidențierea acestei categorii de buletine.

d) Acest semn convențional va servi și la foile de control ce se păstrează la Prefectură, spre a se face deosebire între buletinele de deces și buletinele copiilor născuți-morți.

26. În dreptul întrebării a 15-a se va scrie cauza morții, de către medicii oficiali, conform unor instrucțiuni trimise direct medicilor. Oficiile de stare civilă trebuie să știe, că nici o întrebare nu are importanță practică mai mare, decât cea

privitoare la cauza morții. Organizarea sănătății publice este în funcție de cunoașterea exactă a cauzelor cari au determinat decesele în populație. Deci, se va da toată atențiunea acestei întrebări, medicii oficiali fiind obligați să găsească, de comun acord cu oficiile de stare civilă, mijlocul de a garanta certificarea oficială, a fiecărei cauze de moarte, pe răspunderea personală a medicului.

În comunele reședințe de circumscripții sanitare, medicul oficial este obligat să stabilească prin examen individual cauza morții tuturor celor decedați.

Medicii experți ai Oficiului Demografie, supun unui examen amănunțit fiecare buletin de moarte spre a se controlă cauza morții. Oficiile de stare civilă sunt obligate să facă toate eforturile pentru ca răspunsurile la această întrebare să fie exacte, clare și amănunțit specificate.

27. Dacă moartea a provenit prin violență, se va specifica în ce fel s'a produs moartea, prin a) sinucidere, b) omucidere, c) accident (întâmplare).

Iar după indicarea acestora, se va arăta cum s'a produs moartea? Prin strangulare, împușcare, înecare, etc.

Amândouă însemnările sunt indispensabile pentru statistică. Oricine va înțelege că o împușcare de ex. se poate produce cu scop de sinucidere, de omucidere, sau din întâmplare.

C) BULETINUL DE CĂSĂTORIE

28. Parte din întrebările prevăzute în buletinele de căsătorie, fiind la fel cu cele înscrise în buletinele de naștere și cele de moarte, se va urmă după instrucțiunile date mai sus pentru completarea acestora din urmă, cu singura deosebire că răspunsurile se vor trece separat pentru

bărbat și pentru femeie. Etatea soților se va trece în ani impliniți, urmându-se ca la paragr. 13.

29. În dreptul întrebării a 5-a se va arăta a căta căsătorie contractează soțul sau soția cari au mai fost căsătoriți.

30. La întrebarea a 12-a se va răspunde prin Da sau Nu, pentru fiecare soț în parte, dacă au știut sau nu să iscălească în registru.

31. În dreptul întrebării a 13-a se va înscrie numărul copiilor (băieți și fete) ce se legitimează prin căsătorie.

32. În dreptul întrebării a 14-a se va trece numărul ordinului de dispensă, menționându-se în acelaș timp, dacă dispensa a fost acordată pentru vârstă sau pentru rudenie¹⁾.

D) BULETINUL DE DESPĂRȚENIE

33. Registrul pentru transcrierea tuturor hotărîrilor de despărțenie va fi cel prevăzut la art. 155 din regulamentul actelor de stare civilă.

În acest scop, filele vor fi numerotate înainte de intrarea registrului în funcțiune. Toate trei buletinele (cotor, statistic și certificat de despărțenie) de pe fiecare filă, vor purta acelaș număr de ordine, iar numărătoarea filelor se va face în șir, dela unu până la numărul ce-l va ocupa ultima filă a registrului.

În cazul când în cursul unui an se vor întrebuiți mai multe volume de registre cu buletine de despărțenie, numărătoarea se va face în continuare ca și la celelalte buletine, iar nu începându-se fiecare registru cu fila Nr. 1.

34. Parte din întrebările ce urmează în buletinele de divorț, fiind la fel cu cele înscrise în buletinele de căsătorie, cum sunt pronumele și

¹⁾ Art. 127 și următoarele din Regulamentul Stării Civile.

numele soților, vârsta lor, starea civilă, religiunea, cetățenia, neamul și ocupațiunea, se va urma în privința completării lor întocmai după instrucțiunile dela căsătorii.

35. În ce privește ultima întrebare, se va răspunde ștergându-se cuvintele netrebuincioase și lăsându-se cuvântul care se potrivește cazului ce se prezintă.

Prin această ultimă întrebare, cerându-se a se arăta motivul de căpetenie pe baza căruia s'a pronunțat divorțul, se recomandă funcționarului să cetească cu atențiune sentința ce i se prezintă și să aleagă, când sunt mai multe motive, pe acela care a fost mai hotărîtor la judecată.

INSTRUCIUNI PENTRU ÎNAINȚAREA BULETINELOR STATISTICE

36. În privința înaintării buletinelor se va proceda astfel:

În ziua a 4-a a fiecărei luni, noțarii comunelor rurale sunt obligați să înainteze Prefecturii județului toate buletinele statistice ale nașterilor, morților, căsătoriilor și divorțurilor cari s'au petrecut în cursul unei precedente.

În acest scop, se va scoate din condici toate buletinele cazurilor întâmplare în luna trecută, călăuzindu-se după data nașterii, morții, celebrării căsătoriei; iar nu după data când cazurile au fost înregistrate. Astfel, dacă o naștere sau o moarte s'a întâmplat în ziua de 30 Noembrie, dar declarațiunea la oficiul stării civile s'a făcut în ziua de 1, 2 și 3 Decembrie, buletinul acelei nașteri sau morți ține de luna Noembrie și va trebui să fie ales cu celelalte buletine ale acestei luni.

Tot astfel vor proceda și impiegații statisticii dela orașe la înaintarea lucrărilor către Minister. Se recomandă atât notarilor, cât și funcțio-

narilor însărcinați cu lucrările statistice dela primăriile urbane, să dea o deosebită atențiune la alegerea buletinelor din fiecare lună, spre a nu se omite detașarea și înaintarea vreunui buletin.

La Prefectură, ca și la Minister, se ține control riguros despre aceste buletine și orice neglijență ce se va constata din partea agenților statistici se va pedepsi conform legii publicată în « **Monitorul Oficial** » Nr. 271 din 1925.

37. Detașându-se din condică, buletinele statistice se vor aranja în ordine după numărul de înregistrare și se vor introduce în plicul special destinat pentru înaintarea lor. Plicurile se trimit de Minister tuturor oficiilor de stare civilă din țară, **gratuit.**

Pe fața din afară a plicului se va scrie numirea comunei dela care pornesc și luna la care sunt referitoare buletinele. Tot pe această față a plicului se va trece data expedierii lui și se va aplica sigiliul primăriei, după ce se va închide plicul.

38. In tabloul de pe plic se vor trece următoarele:

Se va arăta mai întâiu fiecare fel de buletine, numărul din registru cu care s'a început în luna curgătoare înregistrarea cazurilor și apoi numărul cu care s'a sfârșit aceeaș lună; pe urmă, în coloana următoare se va scrie numărul acelor buletine care s'au înscris în luna următoare, dar privesc cazuri petrecute în luna curentă.

In coloana ce urmează, se va face totalul buletinelor din fiecare fel, ce s'au introdus în plic.

Apoi, ca să se explice întreruperea în ordinea numerelor buletinelor din plic, se va scrie în coloana dela urmă numărul actelor pentru care nu s'au făcut buletine statistice (actele dela paragr. 6).

39. La comunele urbane, atât cele capitale de

județ, cât și cele nereședințe, alegerea buletinelor din fiecare lună și expedierea lor, se va face în conformitate cu aceleași dispozițiuni, ce s'au prevăzut mai sus pentru comunele rurale.

40. Procurarea atât a condicilor cu buletine, precum și a celorlalte registre de stare civilă, se va face în conformitate cu art. 5, 6 și 16 din regulament.

Pentru orice alte explicațiuni, primăriile comunelor rurale se vor adresă d-lor referenți statistici ai prefecturilor respective, iar **oficiile de stare civilă din comunele urbane, direct Oficiului Demografic, de Statistică Sanitară și de Ocrotire.**

A N E X E

A N E X A I

**EXTRAS DIN LEGEA SANITARĂ ȘI DE
OCROTIRE DIN 14 IULIE 1930**

Art. 74. Medicul comunal are următoarele atribuțiuni:

g) De a asigura verificarea deceselor și nașterilor.

Art. 99. Afară de medicii igienişti, fiecare Municipiu dispune de medici comunali, unul la 30.000 locuitori, cari au atribuțiunea de a verifica nașterile și decesele, etc.

A N E X A II

**EXTRAS DIN LEGEA PRIVITOARE LA
ACTELE STĂRII CIVILE**

(*Monitorul Oficial* din 25 Febr. 1928)

Art. 1. Starea civilă se dovedește prin actele întocmite în registrele păstrate de ofițerul stării civile.

Art. 3. Competința ofițerului stării civile e teritorială.

Ofițerul stării civile va primi declarațiuni de naștere și moarte și le va înscrie în registrele stării civile; va primi declarațiile de căsătorie, va proceda la facerea publicațiilor și va celebra căsătoriile, înscriindu-le în registrele respective.

El nu va putea instrumenta în actele în cari ar figura ca parte, declarant sau martor.

Art. 4. Registrele de născuți, căsătoriți și morți vor fi ținute anual, în dublu exemplar și vor fi numerotate, șnuruite, parafate și sigilate de președintele tribunalului; registrele de buletine și de publicațiile căsătoriilor vor fi ținute într'un singur exemplar.

Art. 6. Inscrierile în registre se vor face în limba română și se vor ceti înfățișătorilor, iar în cazul când nu ar cunoaște-o, se vor explica în limba ce cunosc.

Art. 16. Dosarele actelor stării civile vor fi șnuruite și sigilate de ofițerul stării civile și se vor conserva în arhiva oficiului.

Art. 19. În comunele al căror teritoriu e împărțit între mai mulți ofițeri de stare civilă, aceștia vor trimite oficiului central, la începutul fiecărei luni, tabloul cuprinzând datele din registrul de nașterile, căsătoriile și morții, înscrise în luna precedentă.

Art. 20. Ministerul public și judecătorul judecătoriei respective sau în cazul când sunt mai multe judecătorii, a acelei indicate de președintele tribunalului, vor controla registrele stării civile.

Aceeaş îndatorire o au şi pretorii în comunele rurale.

Art. 22. Actele stării civile trecute în registre sunt crezute până la înscrierea în fals, pentru tot ce ofiţerul stării civile încredinţează că a avut loc în prezenţa sa.

Art. 25. Registrele stării civile sunt publice *). Orice persoană va putea cere extracte din registre sau certificate constatând neînscrierea actului cerut.

Art. 27. Actele de stare civilă se redactează pe temeiul declaraţiunii făcută în termen de cei desemnaţi de lege.

Ofiţerul stării civile va putea înştiinţa pe cei obligaţi să facă declaraţii, să se înfăţişeze în termen înaintea lui spre a-şi îndeplini îndatorirea legală şi le va pune în acelaş timp în vedere sancţiunile legii.

Art. 29. Ofiţerul stării civile are dreptul să se asigure de adevărul faptului declarat.

Art. 56. Declaraţiunea de naşterea unui copil se va face verbal la ofiţerul stării civile al locului în termen de trei zile dela uşurarea femeii. Declarantul sau va înfăţişa certificatul de verificarea naşterii liberat de medic, moaşă sau agent sanitar, sau va prezenta doi martori cari să confirme exactitatea faptului declarat.

Art. 61. Copiii născuţi morţi vor fi declaraţi în termen de 24 ore. Pe actul de naştere se va face menţiunea « născut mort ».

Art. 96. Incetarea din viaţă se va declara verbal ofiţerului stării civile al locului, în termen de 24 ore dela moarte.

Art. 99. Certificatul de moarte încheiat de medic sau de agentul însărcinat cu verificarea, se va prezenta ofiţerului stării civile la declararea decesului. In caz când în comună nu s'ar

găsi nici unul din aceşti funcţionari, ofiţerul stării civile se va asigura personal de adevărul faptului declarat.

Art. 115. Abaterile dela dispoziţiile art. 3, 21, 25, 26, 28, 30, 32, 35, 36, 45, 56, 58, 60, 62, 63, 64, 77, 91, 92, 93, 95, 106, ale funcţionarilor acolo prevăzuţi, vor fi urmărite înaintea judecătoriei şi pedepsite cu amendă civilă dela 1000 la 3000 lei.

Art. 117. Orice persoană, obligată să facă declaraţiile prescrise de art. 47, 57, 63, 64, 97 şi 98 care le va fi omis sau făcut peste termen, se va pedepsi cu amendă penală dela 500 la 1500 lei.

Art. 120. Oricine va ascunde, tăinuî, sustrage sau distruge vreun act de stare civilă arătat în art. 44, în scop de a schimba sau suprima starea civilă a unei persoane, va fi pedepsit cu închisoare corecţională dela 1 la 3 ani şi cu amendă penală dela 5000 la 10.000 lei.

Cu aceleaşi pedepse şi după aceleaşi norme, se vor pedepsi şi cei cari în scopul de a modifica sau suprima starea civilă a unei persoane vor fi făcut declaraţii mincinoase, afară numai dacă legea penală nu prevede o pedeapsă mai mare.

Art. 122. Preotul sau orice altă persoană îndreptăţită la săvârşirea ceremoniei religioase care va proceda la celebrarea actului religios fără să fi prezentat buletinul sau extractul dela oficiul stării civile, se va pedepsi cu amendă dela 1000 la 5000 lei.

Art. 132. Dispoziţiunile art. 60 din codul penal al Vechiului Regat se extind în tot cuprinsul ţării în ce priveşte infracţiunile prevăzute în legea de faţă.

Art. 134. Legea de faţă va intra în vigoare la 1 Ianuarie 1930.

*) Buletinele statistice nu intră în această categorie, ele fiind secrete. (Nota Oficiului Demografic).

EXTRAS DIN REGULAMENTUL LEGII PRIVITOARE LA ACTELE STĂRII CIVILE

(*Monitorul Oficial*, Nr. 229, din 14 Oct. 1928).

Art. 1. Sunt ofițeri ai stării civile:

a) Primarii municipiilor, sectoarelor, comunelor urbane, suburbane și rurale. Primarii pot delega atribuțiunile de ofițer al stării civile unui membru al delegațiunii permanente.

În municipii delegațiunea poate fi dată directorului sau șefului serviciului actelor stării civile, iar în comunele suburbane și rurale notarului. Directorul, șeful serviciului sau notarul căruia i s'a delegat atribuția de ofițer al stării civile nu va putea celebra însă căsătoriile, care rămân atributul exclusiv al primarului sau al unui membru al delegației permanente, delegat de acesta.

Art. 2. Competința ofițerului stării civile e teritorială și ca atare el nu poate exercita funcțiunile sale în afară de teritoriul comunei sau părții din comună determinată prin lege.

Art. 3. Ofițerii stării civile sunt îndatorați să îndeplinească următoarele atribuțiuni:

a) de a constată nașterile și morțile întâmplate în circumscripția lor;

b) de a întocmi, înregistra și conserva toate actele ce privește starea civilă;

c) de a primi declarațiunile de căsătorie, a face publicațiunile și celebra căsătoriile;

d) de a înscrie în registre actele stării civile, după ordinul Justiției;

e) de a înscrie rectificările aduse actelor stării civile prin hotărârile judecătorești rămase definitive;

f) de a face în actele anterior înscrise mențiuni prevăzute de lege;

g) de a liberă extracte din registre;

h) de a supraveghia ținerea în regulă a registrelor și dosarelor aflate în păstrarea oficiului și înaintarea registrelor la grefa tribunalului;

i) de a lua act de declarațiunea de schimbarea religiei.

Art. 5. Registrele și imprimatele ce urmează a fi întrebuințate de oficiile de stare civilă se vor efectua numai de imprimăriile Statului, potrivit formularelor și prescripțiilor acestui regulament.

Art. 10. Registrele și toate actele stării civile vor fi păstrate cu îngrijire, în ordine cronologică și sub cheie în localul oficiului.

Art. 11. Registrele se vor încheia în seara de 31 Decembrie a fiecărui an, făcându-se îndată după ultimul act din fiecare volum de registru, un proces-verbal constatator al numărului de acte înscrise. El va fi subscris de ofițerul stării civile.

Art. 15. Buletinele ce ofițerul stării civile e obligat a liberă declarantului sau părților se vor scoate din un registru cu cotor. Din acelaș registru se va mai scoate un buletin statistic care se va completa cu datele culese dela declarant sau părți, date identice cu cele din cotorul registrului. Forma și datele ce buletinul statistic va trebui să cuprindă sunt arătate la anexa B.

Art. 18. Actele se vor trece în șir, în ordine numerică, fără a se putea da acelaș număr la două acte, nici numere bis.

Art. 19. Inscrierea în registre nu poate fi făcută în prescurtare, datele se vor înscrie în cifre, prenumele va trebui totdeauna să precedă numele de familie. Rubricile în care nu s'a făcut vre-o înscriere se vor umplea prin o linie.

Art. 20. Inscrierile trebuiesc scrise cu grijă, fără răsături, ștersături, îndreptări sau scrieri peste rânduri sau între rubrici.

Art. 35. În comunele rurale, notarul îngrijește

ca actele stării civile să se întocmească potrivit legii și le contrasemnează. Dacă notarul are delegațiune de ofițer al stării civile va semnă singur.

Art. 37. Intocmirea actelor stării civile, ținerea în mod regulat a registrelor, precum și respectarea dispozițiilor cuprinse în legi și regulamente, sunt supuse controlului primarului, când acesta a delegat altei persoane sarcina de ofițer al stării civile.

Art. 51. Orice naștere a unui copil trebuie să fie declarată ofițerului stării civile al comunei sau sectorului în cuprinsul căreia nașterea a avut loc, fără deosebire de naționalitatea sau religia părinților.

Art. 53. Declarațiunea nașterii va trebui făcută în termen de trei zile dela naștere.

Ziua nașterii și ziua când se face declarația, nu intră în socotirea celor trei zile.

Art. 54. Persoanele datoare să declare nașterea sunt:

1. Tatăl.

2. Moașa, medicul, orice persoană care a fost față la naștere, cum și persoana în a cărui locuință a avut loc, chiar dacă nu a fost față la naștere.

3. Mama, de-i va fi cu puțință.

Art. 55. Declarațiile pot fi făcute fie în persoană, fie prin împuterniciți cu procură specială și autentică.

Art. 56. Declarantul va înfățișa certificatul de verificarea nașterii, liberat de medicul sau moașa ce a asistat la facere, de medicul, moașa sau agentul sanitar al circ., sau va aduce doi martori majori, rude sau străini care să confirme nașterea.

Art. 57. Ofițerul stării civile se va asigura de identitatea persoanelor ce se prezintă înaintea sa.

Art. 58. Când declarațiunile ce i se fac nu-i par vrednice de credință, ofițerul stării civile

face cercetările necesare și nu înscrie faptul decât după ce a fost stabilit.

Art. 61. Numele și pronumele mamei va fi totdeauna declarat și înscris.

Numele tatălui nelegitim nu va fi înscris, afară dacă declarația e făcută de el însuși sau de împuternicitul său.

Art. 62. Confesiunea ce se va înscrie va fi confesiunea părinților, dacă ei sunt de aceeași religie.

Dacă părinții sunt de confesiuni deosebite, tatăl va determina cărei din cele două confesiuni — a tatălui sau a mamei — va aparține noul născut. Dacă tatăl legitim al noului născut este mort, mama va determina căreia din cele două religii va aparține copilul.

Copiii nelegitimi vor avea religia mamei.

Art. 65. Inscrierea gemenilor se va face deosebit pentru fiecare din ei, în ordinea în care s'au născut.

Art. 69. Declarația despre nașterea unui copil născut mort — dacă copilul are forma unei ființe omenеști — se va face în termen de 24 ore dela naștere, de către aceleași persoane și cu aceleași forme cerute declarațiunii copilului născut viu.

Inscrierea se va face numai în registrul de născuți, făcându-se mențiune în rubrica observațiilor înainte de semnare: «Născut mort».

Copilul născut viu dar care a murit înainte de a se face declarația, va fi înscris atât în registrul de născuți cât și în registrul de morți.

Art. 70. Când un copil se naște într'un spital, penitenciar, casă de sănătate, azil sau alte instituțiuni asemănătoare, directorii sau administratorii sunt obligați să declare înscris nașterea, ofițerului stării civile.

Art. 72. Când cineva găsește un copil de curând născut, e dator a-l înfățișa de îndată autorității polițienești a locului unde copilul a fost găsit,

cu toate hainele și obiectele aflate asupra lui și a arăta toate împrejurările aflării, deasemeni ora și locul unde îl va fi găsit.

Art. 74. Ofițerul stării civile primind procesul verbal (al autorității polițienești), va da copilului un prenume și nume și-l va înscrie în registre.

Art. 84. Dacă o naștere e declarată ofițerului stării civile, după trecerea termenului prevăzut de art. 53, ofițerul stării civile nu o va înscrie în registre, ci va face cercetări pentru stabilirea exactității faptului declarat, cum și a tuturor datelor necesare înscrierii și, încheind proces-verbal, îl va trimite parchetului tribunalului circ.

În acelaș mod va procedă ofițerul stării civile, în cazul când nașterea nu a fost deloc declarată și de faptul nașterii a luat cunoștință pe altă cale decât declarația.

Art. 127. Îndată după înscrierea căsătoriei, ofițerul stării civile va completă buletinul statistic și va înmâna soșilor buletinul de căsătorie ce va servi la săvârșirea ceremoniei religioase.

Art. 137. Soțul care a dobândit despărțenia va prezentă copie după hotărîrea investită cu formula executorie cerând să se facă mențiune pe actul de căsătorie.

Art. 138. Soțul împotriva căruia s'a pronunțat despărțenia nu poate cere înscrierea hotărîrii. Dacă despărțenia a fost pronunțată în favoarea ambilor soți, fiecare din ei are drept de a cere înscrierea.

Art. 142. Ofițerul stării civile primind cererea de înscriere a unei hotărîri de despărțenie prin consimțământ mutual, va verifică dacă nu a trecut mai mult de două luni de când hotărîrea a rămas definitivă.

Art. 155. Dacă înscrierea hotărîrii de despărțenie se face în urma intervenției personale a soșilor sau a unuia din ei, ofițerul stării civile

va liberă acestora, îndată după înscriere, un buletin din registrul special, completând după indicațiunile lor buletinul statistic.

Art. 157. Incetarea din viață va fi adusă de îndată la cunoștința medicului circ., iar în lipsa lui, agentului sanitar al circ., dacă aceștia au reședința în comuna în care a avut loc decesul.

Acești funcționari sunt îndatorați a se transportă de îndată acolo unde se află cadavrul, pentru a verifică moartea și a liberă certificatul de verificarea morții.

Nu se va percepe nici o taxă sau timbru pentru liberarea certificatului.

Art. 158. Incetarea din viață trebuie să fie declarată verbal ofițerului stării civile al comunei sau sectorului în cuprinsul căruia a avut loc, chiar dacă domiciliul defunctului eră în altă comună și indiferent de naționalitatea sau religia defunctului.

Art. 159. Declarațiunea va trebui să fie făcută în termen de 24 ore dela încetarea din viață.

Art. 160. Persoanele datoare să facă declarațiunea sunt membrii familiei, cei ce au fost față la încetarea din viață și vecinii.

Art. 161. Declarațiunea poate fi făcută fie în persoană, fie prin împuternicit cu procură specială și autentică.

Art. 162. Persoana ce face declarațiunea, va prezentă ofițerului stării civile certificatul de verificarea morții, cerut de art. 157.

Dacă acest certificat nu poate fi adus, fie din cauză că reședința medicului sau agentului sanitar al circ. nu e în localitate, fie că aceștia lipsesc, ofițerul stării civile se va transportă la locul unde cadavrul e depus, spre a verifică moartea.

Înainte de verificare actul nu va fi înscris în registre.

Art. 164. În rubrica destinată mențiunii de verificarea morții, se va indică actul de verificare

cu arătarea autorității care l-a eliberat, iar în lipsa acestui act se va menționa verificarea morții de însuș ofițerul stării civile.

Art. 168. Când moartea a avut loc într'un spital, penitenciar, casă de sănătate, azil sau alte instituții similare, directorii sau administratorii sunt obligați să declare în scris moartea, ofițerului stării civile.

Declarația scrisă va trebui să cuprindă toate datele necesare înscrierii, cum și cele necesare completării buletinului statistic și va fi întovărită de certificatul de verificarea morții liberat de medicul instituției.

Art. 171. Indată după înscrierea morții, ofițerul stării civile va completa, după indicațiile date de declarant, buletinul statistic și va libera declarantului autorizația de înmormântare sau incinerare, care va arăta ziua și ora de când înmormântarea sau incinerarea se va putea face.

Dacă sunt bănueli asupra cauzei morții, autorizația de înmormântare sau incinerare nu se va putea libera decât în urma încuviințării parchetului.

Art. 172. Autorizația de înmormântare sau incinerare se va libera și în cazul când înmormântarea sau incinerarea urmează a se face în alt loc decât comuna unde actul a fost înscris.

Transportul cadavrului se va face în acest caz potrivit regulamentului sanitar respectiv.

Art. 187. Dacă încetarea din viață este declarată după înmormântare, ofițerul stării civile nu o va înscrie în registre, ci va încheia proces-verbal care va cuprinde toate datele necesare înscrierii și îl va trimite parchetului tribunalului circumscripției.

În acelaș mod va proceda ofițerul stării civile, în cazul când moartea nu a fost deloc declarată și de faptul morții a luat cunoștință pe altă cale decât declarația.

A N E X A I V

Formular No. 74
(Art. 152 din Regulamentul
actelor stării civile)

ROMÂNIA

Serviciul Sanitar al

ACT DE VERIFICAREA MORȚII

Subscrisul

încredințez că examinând în

cadavrul răposatului

am constatat că moartea este reală și nu există
nici o bănuială asupra cauzelor ei.

Defunctul a suferit de

și a fost în căutarea

Nr.

Data

Semnătura,

NOTA. ¹⁾

7. Se va înscrie vârsta în luni numai la copii, iar în zile numai la sugaci. Vârsta adulților se va da în ani impliniți.

9. Este cetățean român? Supus străin și anume al cărui stat? Sau nu se bucură de nici-o protecțiune străină?

10. **Neamul.** Se va declara neamul de care se simte legat prin tradiții și sentimente. Declarația se va respecta întocmai și nu se admite nici-o cercetare pentru verificarea ei.

15—17. **Stabilirea cauzei de moarte este de cea mai mare importanță.**

Se vor studia cu atențiune instrucțiunile speciale elaborate de Ministerul Sănătății și trimise atât oficiilor de stare civilă cât și personalului medical.

Pentru acei cari au murit din cauză externă, se va arăta nu numai modalitatea decesului (împușcare, strangulare, înec, etc.), ci și cauza care l-a provocat (sinucidere, accident sau omucidere).

Dacă s'a petrecut în altă localitate se va arăta la rubrica 12.

Buletinele de moarte vor fi examinate de medicul oficial, certificate și semnate de el, pe răspundere personală.

¹⁾ Această « Notă » este tipărită pe dosul fiecărui Buletin de moarte (model Anexa Nr. V).

BULETINUL DE MOARTE Nr.			
(Pentru serviciul Demografic)			
LUNA			193
1	morții	Județul	Plasa
2	Locul	Comuna	Satul
Coloană rezervată pentru serv. demografic			
3	Prenumele de botez Numele de familie (al mortului)		
4	Ziua morții	Anul 193, luna, ziua	
5	Sexul		
6	Starea civilă *) (pentru copii până la 5 ani)	*) Necăs. (0), Căsătorit (1), Văduv (2), Divorțat (3), Legitim (4), Nelegitim (5), Recunoscut (6), Găsit (7).	
7	Vârsta	Ani, luni, zile	
8	Religia		
9	Cetățenia (pentru minori, a părinților. Vezi nota)		
10	Neamul (se va scrie răspun- sul dat de declarant Vezi instrucțiunile)		
11	Ocupația mortului (dacă a fost ne- vărstnic, ce ocupa- țiune au părinții?).		
12	Locul unde a murit *)	*) Acasă (0), La spital (1), In altă parte? și anume unde? (2). Sîrada Nr.	
13	Locuința obișnuită a mortului	*) In comună, in altă parte și anume in ce comună, județul, Necunoscută.	
14	Câți copii minori are ?		
15	Cauza morții **)		
16	Cauzele externe *)	Sinucidere, accident, omucidere.	
17	Semnătura medicului		
Ofițer al stării civile din			
(L.S.)			
Notar, Șeful Serviciului,			
*) Se vor șterge cuvintele netrebuincioase.			
**) La copii născuți fără viață, se va scrie aci în drept: NĂSCUT MORT. Dacă e gemen cu vreunul născut viu, se va arăta numărul buletinului acestuia.			

ANEXA VI

LISTĂ DE PROFESIUNI

Denumirea Profesiunii	
A	Antreprenor de lucrări
	Apărător (advocat)
Abagiu	Apicultor
Acar la C. F. R.	Aprod
Acordor de pianе	Arabagiu
Actor, actriță	Arendaș de moșii
Administrator	Argat
Administrator finan-	Argintar
ciar	Arhiereu
Advocat	Arhitect
Agent comunal	Arhivar
Agent fiscal	Armator
Agent sanitar	Armurier
Agent comercial	Artist, artistă
Agent polițienesc	Atașat delegație
Agent vamal	Avizer
Agent de vapor	Aviator
Agricultor de pământ	
propriu	B.
Agricultor dijmaș și	Băcan, bacal
arendaș	Băiaș
Agricultor muncitor de	Băiaș in ocne, mine
pământ	Băiat de prăvălie
Agronom	Bancher
Alămar	Bandagist
Alunar (vanzător de	Barcagiu
alune)	Bărbier
Alvițar (producător)	Barișnic
Alvițar (vanzător)	Belfer
Amploiat la Stat, co-	Berar
mună, județ	Bicier (confeccionar de
Anticar (furnizor de	bice)
obiecte vechi)	

Bidinigiu	Cântăreață
Bijutier	Capelmaistru
Birjar	Căpitan
Birtaș	Căpitan (de șlep)
Blănar	Cărămidar
Boariu	Cărăuș
Bogasier	Cărbunar (producător)
Boiangiu	Caretaș
Bonă	Cărciumar
Bragagiu	Cărnățar
Brașovean	Cărmaci
Brigadier silvic	Cârpaci
Brânzar	Cartonar (stăpân)
Brutar (stăpân)	Cărturăreasă
Bucătar, bucătăreasă	Căruțaș
Boccegiu	Casap
Bulgărar (cultivator de	Casier
zarzavat)	Cavaf
Bumbăcar	Cazangiu
Butar	Ceaprazar (stăpân)
Butnar	Ceasornicar (stăpân)
	Ceaș
C.	Ceramic, ceramist
Căciular	Cerealist
Cadiu (judecător)	Cernelar
Cafegiu	Chelar
Calapodar	Chelner, chelneriță
Căldărar	Cherestegiu
Căldărămar	Chirurg
Călugăr, călugăriță	Chitarist
Cămătar	Chivuță
Camerist	Cioban
Camionar	Cioclu
Canalagiu	Cioplitor
Cantaragiu	Cirezar
Cantonier	Cismar
Cantor	Ciubotar
Cântăreț	Ciurar
	Cobzar

Cofetar	Cursar	F.	Gardist
Cojocar	Cuşmar		Găzar
Colivar	Cuţitar	Fabricant, proprietar de orice gen de fabrică	Gazetar
Colonel		Facliar	General
Colportor		Factor postal	Ghiocer
Comisar poliţienesc, comunal	D.	Factoriţă (mijlocitoare)	Giambaş
Comisionar (în comerţ)	Dactilograf, dactilografă	Făinar (vânzător)	Giamgiu
Comisionar (de stradă)	Dărcitor	Fântânar	Giuvaergiu (stăpân)
Contabil	Dascăl (învăţător)	Farmacis	Grădinar pe pământul lui
Conducător de tramvai	Dascăl de biserică	Farmacis (asistent)	Grădinar, arendaş, dij- maş
Conducător tehnic	Decatir	Fecior	Gravor (stăpân)
Constructor de mori, binale	Dentist	Feredier	Gravor (lucrător)
Consul	Desenator	Fierar	Grefier
Controlor Stat, judeţ, comună	Diacon	Figurar	Grânar (comerciant)
Controlor de tramvaie	Doctor (medic)	Flaşnetar	Gropar
Copist	Dogar (stăpân)	Florar	Guvernantă
Corector	Doică	Focar, cuptor, etc.	H.
Coropcar	Dragoman	Fochist, fabrică, la moară	Haham
Corsetar (corsetăreasă)	Drucar	Fotograf (stăpân)	Hăinar (vânzător)
Coşar	Dresor de cai	Fotograf ambulant	Hamal
Cositorar	Droghist	Franzelar (stăpân)	Hamurar
Cusătoreasă	Dubalar (stăpân)	Franzelar (lucrător)	Harabagiu
Cotar	Dulgher	Frânar la C. F. R.	Hoge
Cotigar, cotiugar	Dunghegiu	Fringhier (stăpân)	Honar
Covagiu		Fringhier (lucrător)	Horticultor
Coval		Frizer (stăpân)	Hotelier
Covrigar	E.	Frizer (calfă)	Hengher (Hingher)
Crâşmar, crâşmăriţă	Econom de vite (cres- cător)	Fructar	
Croit, croitoreasă	Electrician	Funcţionar public	I.
Cofetar (stăpân)	Episcop	Funcţionar comercial	Iaugiu (care face iaurt)
Cultivator de tutun	Exploatare de păduri, bălţi	G.	Impiegat
Curăţitor de haine	Exploatare de mine	Garderobier	Industriaş (stăpân fa- briant)
Curăţitor de latrine		Gardian agricol	Infirmier
Curelar			
Curier postal			

Inginer particular	Librar	Mijlocitor	Oțetar (care face oțet)
Inginer în serviciul public	Lemnar (dulgher)	Militar	Oțetar (care vinde oțet pe stradă)
Ingrijitor la moșie	Lingereasă	Mindirigiu	
Instalator	Lingurar	Minier	
Institutor, institutoare	Lipscan	Misit	P.
Intendent la moșie	Litograf (stăpân)	Moasă	Pădurar
Invățător, învățătoare	Locotenent	Mocan	Palanțier
Ipsozar	Logofăt (de moșie)	Modelar	Pălărier (stăpân)
Incadrator (stăpân)	Logofăt (notar)	Modistă (patroană)	Pălărier (calfă, ucenic)
Incadrator (calfă)	Lopătar	Montator	Pândar
Impletitor de pae	Lucrător	Monah	Pânzar (comerciant)
Ipistat	Lumânărar (stăpân)	Morar (proprietar)	Pantofar (stăpân)
Isprăvnicel	Lumânărar (lucrător)	Moșier	Papucar
Imam (preot mahomedan)	Lustragi	Muftiu turcesc	Paracliser
		Mozaicist	Păsărar
	M.	Muncitor	Păstor
	Macagiu	Muscalagiu	Pastramagiu
	Măcelar	Muzicant	Pavagiu (pietrar)
	Maestru la școală de meserii		Patașcar (dricar)
	Magaziner	N.	Păzitor agricol
Jaluzier	Mahal	Năvodar	Păzitor (de vite)
Jandarm	Maior	Negustor	Pedel
Jitar	Mănușar (comerciant)	Nisipar (lucrător)	Pensionar
Jocheu	Mălăer	Notar	Perceptor
Judecător	Mancă (Doică)		Perier
Jugănar	Marchitan	O.	Pescar
Jurnalist	Marinar	Odăiaș	Pianist, pianistă
	Masor	Oficiant	Picher
	Mașinist	Ofițer	Pictor
	Mățar	Olar (care face oale)	Pielar (stăpân)
	Matelot, (matroz)	Opincar	Pieptănar
	Măturător	Optician	Pietrar (stăpân)
Lăcătuș (stăpân)	Mecanic (patron)	Ornicar	Pilot
Lăcătuș (calfă, ucenic)	Mecanic (în atelier)	Orzar	Pitar (patron)
Lăcătuș (în atelier sau fabrică)	Medic	Otelier	Plăcintar (stăpân)
Lampagiu	Medic veterinar	Oțelar	Plăcintar (vânzător pe stradă)
Lampagiu (la C. F. R.)			Plumbier
Lăptar, laptagiu			
Lăutar			
Legător de cărți			

Plăpămar (stăpân)	Rachier	Servitor (servitoare)	Şef de vamă
Plugar cu pământ propriu	Rahagiu	Silvicultor	Şelar (stăpân)
Plugar pe pământul altuia	Rândaş	Simigiu (patron)	Şiţar
Plutaş	Registrator	Sipetar (patron)	Şofer
Podar	Rentier, rentieră	Sitar	Şuncar
Poleitor	Restaurator	Slătar	
Poliţai	Revizor	Slujbaş public	
Pomicultor	Rogojinar	Smălţuitor	T.
Pompier	Rotar	Sobar (patron)	
Pontonier	Rudar	Soldat	Tăbăcar (patron)
Porcar		Sondator	Tăbăcar (lucrător)
Portar	Sacagiu	Spălătoreasă	Tăetor de lemne
Portărel	Saidacar	Spiţer	Tălpălar
Postaş	Salahor	Spoitor	Tapişer (patron)
Postăvar (comerciant)	Salamagiu	Stalmaistru	Tăvălucer
Potcovar (stăpân)	Samsar	Sticlar (vânzător)	Taxator (vamal)
Precupeţ	Săpător în piatră (stăpân)	Sticlar (lucrător în fabrici)	Telal, telăliţă
Predicator	Săpător în lemn (stăpân)	Stălpar	Telefonist
Prefect		Stoler (stăpân)	Telegrafist
Preot	Sărmar	Strungar (stăpân)	Timonier
Pretor	Săpunar (stăpân)	Student	Tâmplar
Primar	Sărar	Sub-chirurg (la spital)	Teracotier
Procuror	Scafandrier	Sub-comisar	Teşător
Procurist	Scamator	Sub-prefect	Teşgetar
Profesor, profesoară	Scăunar	Sumănar	Teslar
Proprietar de casă	Scorţar	Surugiu	Ţiglar
Proprietar agricol	Scriitor public		Tinichigiu (stăpân)
Proprietar (de birji)	Sculptor (meseriaş stăpân)		Tinichigiu (calfă, uce- nic)
Prostituată	Sculptor (artist)	Ş.	Tipograf (patron)
Protoereu	Scărar	Şalvaragiu	Tipograf (lucrător)
Psalt	Secretar	Şef de biuro	Tocilar
Publicist	Sergent (în armată)	Şef de echipă	Tolbaş
Puşar (fântânar)	Sergent (de oraş)	Şef de gară	Torcător
	Sericicultor	Şef de manevră	Tregher
		Şef de muzică	Turnător
		Şef de serviciu	Tutungiu
		Şef de tren	Ţicar
R.			
Rabin			

U. Vinicultor
Vânzător (ambulant)
Vânzător de ziare
Viorist
Voiajor comercial
Viticultor

W.

V. Watman, la tramyale

Văcar
Vaccinator
Vagabond
Văpsitor (patron)
Văpsitor (lucrător)
Vărar (fabricant)
Vardist
Vătaf
Văxuitor (lustragiu)
Vechil
Verificator
Veterinar (agent)
Vizitiu
Vier (lucrător)

Z.
Zăbunar
Zaraf
Zarzavagiu
Ziarist
Zidar (patron)
Zidar (lucrător)
Ziler agricol
Zincograf
Zodier
Zugrav (patron)
Zugrav (lucrător)

ANEXA VII

Formular Nr. 136

OFICIUL STĂRII CIVILE

Jud. _____ Plasa _____ Com. _____

PROCES-VERBAL

Astăzi _____193_____

Noi, Ofițerul Stării Civile al Comunei _____
_____ constatăm prin prezentul proces-verbal,
că în cursul lunei _____ nu s'a înscris nici
un act de _____ în registrele acestui
oficiu.

Drept care am dresat prezentul Proces-Verbal.

Ofițer al Stării Civile,

Notar,

ANEXA VIII

POPULAȚIA JUDEȚELOR

(inclusiv orașele)

după datele Recensământului General
efectuat la 29 Decembrie 1930

Populația României	18,028,304	Ismail	224,229
Ilfov	992,416	Someș	220,353
Bihor	508,226	Brăila	219,932
Timiș	500,416	Botoșani	216,611
Dolj	487,355	Alba	213,795
Prahova	478,045	Durostor	211,439
Arad	423,754	Covurlui	211,216
Lăpușna	421,857	Dorohoi	209,230
Hotin	395,345	Gorj	208,356
Bălți	386,474	Caraș	201,390
Teleorman	348,027	Neamț	198,482
Sălaj	345,576	Cahul	196,030
Cetatea-Albă	340,459	Putna	193,947
Cluj	333,545	Sibiu	193,309
Hunedoara	331,650	R.-Sărat	185,110
Soroca	315,774	Tulcea	183,391
Dâmbovița	310,310	Olt	182,345
Buzău	309,393	Turda	181,953
Tighina	307,629	Caliacra	166,588
Mehedinți	303,098	Storojineț	165,917
Cernăuți	301,937	Brașov	167,946
Vlașca	296,614	Maramureș	162,050
Ialomița	295,500	Rădăuți	161,865
Satu-Mare	293,712	Tecuci	156,691
Mureș	289,717	Baia	156,030
Orhei	277,709	Roman	151,679
Iași	276,230	Muscel	150,008
Romanați	271,254	Târnava-Mare	148,493
Bacău	260,615	„ Mică	148,340
Argeș	258,305	Ciuc	146,584
Constanța	249,914	Năsăud	145,423
Vâlcea	246,409	Tutova	144,267
Severin	240,266	Vaslui	138,858
		Trei-Scaune	136,358
		Ódorhei	130,646
		Suceava	121,010
		Fălciu	99,267
		Câmpulung	95,174
		Făgăraș	86,461

**POPULAȚIA
PE PROVINCII ISTORICE**

OLTENIA	1,516,472
MUNTENIA	4,026,005
DOBROGEA	811,332
MOLDOVA	2,413,123
BASARABIA	2,865,506
BUCOVINA	845,903
TRANSILVANIA	3,220,149
BANAT	942,072
CRIȘANA-MARAMUREȘ	1,387,742
ROMÂNIA	18,028,304

**POPULAȚIA ORAȘELOR
PE PROVINCII ISTORICE**

Populația orașelor din România	3,629,894
Oltenia	195,432
Baia de Aramă	1,475
Balș	5,570
Băilești	13,271
Calafat	7,705
Caracal	14,769
Călimănești	2,883
Corabia	9,381
Craiova	63,063
Drăgășani	6,923
Govora	911
Ocele Mari	7,255
Plenița	7,784
Râmnicu-Vâlcea	15,162
Strehaia	7,999
Târgu-Jiu	12,944
Turnu-Severin	18,337
Muntenia	1,093,133
Alexandria	19,387
Brăila	68,310
București	631,288
Buzău	36,115
Călărași	17,890
Câmpina	17,104
Câmpulung	13,454
Curtea de Argeș	6,831
Filipești-Târg	1,917
Găești	6,540
Giurgiu	30,348
Mizil	6,449
Oltenița	10,396
Pitești	19,630

Ploești	77,325
Pucioasa	5,779
Râmnicu-Sărat	15,013
Roșiorii de Vede	11,443
Sinaia	3,906
Slatina	11,010
Slănic	6,274
Slobozia	7,605
Târgoviște	22,482
Turnu-Măgurele	17,351
Urлаți	5,421
Urziceni	8,705
Vălenii de Munte	4,227
Zimnicea	10,933

Dobrogea 194,444

Babadag	4,607
Balcic	6,323
Bazargic	29,938
Carmen Sylva	871
Cavarna	6,211
Cernavoda	6,459
Constanța	58,258
Hârșova	3,603
Isaccea	4,566
Mangalia	2,776
Măcin	5,459
Medgidia	5,791
Ostrov	3,127
Silistra	17,415
Sulina	5,924
Techirghiol	1,905
Tulcea	20,108
Turtucaia	11,103

Moldova 591,436

Adjud	6,643
Bacău	31,264
Bârlad	26,189

Botoșani	32,107
Buhuși	8,681
Darabani	10,538
Dorohoi	15,375
Fălticeni	14,347
Focșani	32,799
Galați	101,148
Hârslău	9,066
Herța	8,368
Huși	16,792
Iași	102,595
Mărășești	4,478
Mihăileni	3,699
Moinești	6,635
Odobești	7,974
Panciu	6,910
Pașcani	13,750
Piatra-Neamț	30,211
Roman	28,948
Săveni	4,738
Ștefănești	8,886
Tg.-Frumos	4,929
Tg.-Neamț	9,127
Tg.-Ocna	12,592
Tecuci	17,259
Vaslui	15,388

Basarabia 369,805

Bălți	30,667
Bolgrad	12,821
Cahul	10,133
Călărași-Tg.	4,736
Cetatea-Albă	33,495
Chișinău	117,016
Chilia-Nouă	17,050
Comrat	12,359
Hotin	15,287
Ismail	26,123
Leova	6,438

Orhei	14,805
Reni	11,955
Soroca	14,661
Tighina	31,698
Tuzla	3,157
Vâlcov	7,404

Bucovina 227,100

Câmpulung	10,124
Cernăuți	111,122
Cozmeni	5,015
Gura Humorului	5,977
Rădăuți	16,808
Sadagura	9,005
Siret	10,025
Solca	2,925
Storojineț	8,611
Suceava	17,101
Vama	5,311
Vatra-Dornei	9,878
Văscăuți	6,354
Vijnița	3,806
Zastavna	5,038

Transilvania 515,374

Abrud	2,456
Alba-Iulia	12,457
Aiud	9,478
Blaș	4,716
Bistrița	13,251
Brașov	59,234
Carei	16,085
Cluj	98,550
Dej	15,311
Deva	10,593
Dicioșanmartin	6,355
Dumbrăveni	3,827
Făgăraș	7,928
Gheorgheni	10,948

Gherla	6,659
Hațeg	3,401
Huedin	5,469
Hunedoara	4,629
Mediaș	15,244
Mercurea-Ciuc	5,014
Năsăud	3,527
Odorhei	8,592
Orăștie	6,857
Petroșeni	15,377
Reghin	9,182
Sebeș	9,213
Sf. Gheorghe	10,942
Sibiu	48,013
Sighișoara	13,096
Șimleul-Silvaniei	7,496
Tg.-Mureș	38,116
Tg.-Săcuesc	5,147
Turda	20,057
Zălau	8,154

Banat 168,529

Caransebeș	8,838
Lipova	6,069
Lugoj	23,674
Oravița	9,646
Orșova	8,428
Reșița	20,008
Timișoara	91,866

Crișana și Maramureș 274,641

Arad	77,225
Baia-Mare	13,882
Baia-Sprie	4,149
Beiuș	4,294
Oradea	82,355
Salonta	15,176
Satu-Mare	49,914
Sighet	27,646

NOTE

NOTE

NOTE

NOTE

NOTE

NOTE

MONITORUL OFICIAL ȘI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI

CAUZELE DE DECES IN ANUL 1930

CAUZA DECESELOR	MEDIUL		Total
	Urban	Rural	
Febră tifoidă și paratifoaidă	506	785	1,291
Tifus exantematic	95	183	278
Rujeolă	140	2,375	2,515
Scarlatină	1,266	2,579	3,845
Tuse convulsivă	105	2,069	2,174
Difterie	493	1,132	1,625
Disenterie	149	1,015	1,164
Paralizie infantilă	22	158	180
Meningită cerebrospinală epid.	68	62	130
Pustula maligna	89	249	338
Tetanos nou născuți	151	1,518	1,669
Tuberculoză pulmonară	5,805	20,647	26,452
Alte forme de tuberculoză	1,878	2,205	4,083
Sifilis	363	776	1,139
Septicemie	696	365	1,061
Paludism	33	224	257
Alte maladii infecțioase	615	841	1,456
Cancer	2,804	3,317	6,121
Pelagră	146	1,941	2,087
Alcoolism	95	204	299
Meningită	774	1,875	2,649
Hemoragie cerebrală	1,802	729	2,531
Paralizii	892	1,293	2,185
Alienație mintală	116	206	322
Epilepsie	178	807	985
Tetanie infantilă	440	2,012	2,452
Boli cardiace	5,298	5,111	10,409

CAUZA DECESELOR	MEDIUL		Total
	Urban	Rural	
Alte boli ale aparatului circulator	1,282	713	1,995
Bronșite cronice	349	4,992	5,341
Bronho - pneumonie	3,210	17,307	20,517
Pneumonie	3,434	18,846	22,280
Pleurezie	252	1,115	1,367
Alte boli ale aparatului respirator	1,341	4,888	6,229
Ulcer stomac. duoden.	285	536	821
Diaree sub 2 ani	4,281	15,233	19,514
Diaree peste 2 ani	411	4,318	4,729
Apendicită	223	388	611
Hernie și obstrucție intestinală	471	812	1,283
Ciroza ficatului	235	404	639
Nefrite	1,665	3,780	5,445
Accidentele sarcinii » facerii	158	139	297
Septicemie puerperală	170	1,008	1,178
Debilitate congenitală	270	724	994
Naștere prematură	5,120	64,666	69,786
Lipsă de îngrijire	563	1,995	2,558
Senilitate	7	333	340
Sinucideri	5,157	51,592	56,749
Pruncucideri	565	878	1,443
Omucideri	21	51	72
Otrăviri	150	569	719
Combustie	158	218	376
Accidente	267	1,120	1,387
Moarte subită	1,378	2,983	4,361
Alte cauze	88	564	652
	5,076	29,521	34,597
Total	61,606	285,108	346,714

S.63.

Ianuarie							Februarie							Martie						
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D
..	1	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	6	7	8	9	10	11	12
9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	13	14	15	16	17	18	19
16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	20	21	22	23	24	25	26
23	24	25	26	27	28	29	27	28	27	28	29	30	31
30	31
Aprilie							Mai							Iunie						
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D
..	1	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11
10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18
17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25
24	25	26	27	28	29	30	29	30	31	26	27	28	29	30
..
Iulie							August							Septembrie						
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D
..	1	..	1	2	3	4	5	6	1	2	3	
3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10
10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17
17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24
24	25	26	27	28	29	30	28	29	30	31	25	26	27	28	29	30	..
31
Octombrie							Noembrie							Decembrie						
L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D	L	M	M	J	V	S	D
..	1	1	2	3	4	5	1	2	3	
2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	4	5	6	7	8	9	10
9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	11	12	13	14	15	16	17
16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	18	19	20	21	22	23	24
23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30	25	26	27	28	29	30	31
30	31

 MEMENTO
 DEMOGRAFIC

In zilele notate cu litere mai negre, fiind sărbătoare, serviciul este suspendat.

SĂ NU CONSIDERĂM COMPLECTAREA EXACTĂ
 A BULETINELOR CA O MUNCĂ ACCESORIE CE
 TREBUIE FĂCUTĂ NUMAI PENTRUCĂ ESTE IMPUSĂ
 DE LEGE, CI SĂ LUCRĂM CU CONVIINGERA CĂ
 INDEPLINIM O OPERĂ DE MARE INTERES
 NAȚIONAL

62.406

1932